

Úřední věstník

Evropské unie

C 124

České vydání

Informace a oznámení

Ročník 64
9. dubna 2021

Obsah

III Přípravné akty

RADA

2021/C 124/01	Postoj Rady (EU) v prvním čtení č. 3/2021 k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/..., kterým se zavádí program Digitální Evropa a zrušuje rozhodnutí (EU) 2015/2240 Přijatý Radou dne 16. března 2021 ⁽¹⁾ 1
2021/C 124/02	Odůvodnění Rady: Postoj Rady v prvním čtení (EU) č. 3/2021 k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí program Digitální Evropa a zrušuje rozhodnutí (EU) 2015/2240 35

CS

⁽¹⁾ Text s významem pro EHP

III

(Přípravné akty)

RADA

POSTOJ RADY (EU) V PRVNÍM ČTENÍ č. 3/2021**k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/..., kterým se zavádí program Digitální Evropa a zrušuje rozhodnutí (EU) 2015/2240****Přijatý Radou dne 16. března 2021****(Text s významem pro EHP)****(2021/C 124/01)**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 172 a čl. 173 odst. 3 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,s ohledem na stanovisko Výboru regionů ⁽²⁾,v souladu s řádným legislativním postupem ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Toto nařízení stanoví finanční krytí pro program Digitální Evropa (dále jen: „program“) na období 2021–2027, které má v ročním rozpočtovém procesu pro Evropský parlament a Radu představovat hlavní referenční částku ve smyslu bodu 18 interinstitucionální dohody ze dne 16. prosince 2020 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o rozpočtové kázní, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích, včetně plánu zavádění nových vlastních zdrojů ⁽⁴⁾.
- (2) Program by měl být zaveden na období sedmi let s cílem sladit jeho trvání s dobou trvání víceletého finančního rámce stanoveného v nařízení Rady (EU, Euratom) č. 2020/2093 ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 62, 15.2.2019, s. 292.

⁽²⁾ Úř. věst. C 86, 7.3.2019, s. 272.

⁽³⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 17. dubna 2019 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a postoj Rady v prvním čtení ze dne 16. března 2021. Postoj Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne ... (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku).

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 28.

⁽⁵⁾ Nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 (Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 1).

- (3) Na program se použije nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ⁽⁶⁾ (dále jen „finanční nařízení“). Finanční nařízení stanoví pravidla pro plnění rozpočtu Unie, včetně pravidel týkajících se grantů, cen, zadávání veřejných zakázek, nepřímého řízení, finančních nástrojů, rozpočtových záruk, finanční pomoci a náhrad vyplácených externím odborníkům.
- (4) V souladu s čl. 193 odst. 2 finančního nařízení lze grant udělit na již zahájenou akci v případě, že žadatel může prokázat, že akce musela být zahájena ještě před podpisem grantové dohody. Náklady vzniklé před podáním žádosti o grant jsou však způsobilé pouze v řádně odůvodněných mimořádných případech. S cílem zabránit jakémukoli přerušení poskytování podpory Unie, které by mohlo poškodit zájmy Unie, by mělo být možné v rozhodnutí o financování stanovit, po omezenou dobu na začátku víceletého finančního rámce na období 2021-2027 a pouze v řádně odůvodněných případech, že způsobilé jsou i činnosti uskutečněné a náklady vzniklé od počátku rozpočtového roku 2021, avšak před podáním žádosti o grant.
- (5) V souladu s finančním nařízením, nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ⁽⁷⁾ a nařízením Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ⁽⁸⁾, (Euratom, ES) č. 2185/96 ⁽⁹⁾ a (EU) 2017/1939 ⁽¹⁰⁾ mají být finanční zájmy Unie chráněny prostřednictvím přiměřených opatření, včetně opatření týkajících se prevence, odhalování, nápravy a vyšetřování nesrovnalostí včetně podvodů, zpětného získávání ztracených, neoprávněně vyplacených či nesprávně použitých finančních prostředků a případného ukládání správních sankcí. Zejména má Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) v souladu s nařízením (Euratom, ES) č. 2185/96 a (EU, Euratom) č. 883/2013 pravomoc provádět správní vyšetřování, včetně kontrol a inspekcí na místě, s cílem zjistit, zda nedošlo k podvodu, korupci nebo jinému protiprávnímu jednání poškozujícímu nebo ohrožujícímu finanční zájmy Unie. V souladu s nařízením (EU) 2017/1939 má Úřad evropského veřejného žalobce pravomoc vyšetřovat a stíhat trestné činy poškozující nebo ohrožující finanční zájmy Unie, jak je stanoveno ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ⁽¹¹⁾.

V souladu s finančním nařízením mají všechny osoby nebo subjekty, kterým jsou poskytovány finanční prostředky Unie, plně spolupracovat na ochraně finančních zájmů Unie, udělit Komisi, OLAFu, Účetnímu dvoru a v případě členských států účastníkům se posílené spolupráce podle nařízení (EU) 2017/1939 Úřadu evropského veřejného žalobce nezbytná práva a potřebný přístup a zajistit, aby rovnocenná práva udělily i třetí osoby podílející se na vynakládání finančních prostředků Unie.

- (6) Podle rozhodnutí Rady 2013/755/EU ⁽¹²⁾ by měly být osoby a subjekty usazené v zámořských zemích a územích způsobilé k získání finančních prostředků s výhradou pravidel a cílů programu a případných režimů použitelných na členský stát, s nímž jsou příslušná zámořská země nebo území spojena. Účinnost jejich účasti v programu by měla být monitorována a pravidelně hodnocena Komisí.

⁽⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014 a (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 (Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1).

⁽⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Úř. věst. L 248, 18.9.2013, s. 1).

⁽⁸⁾ Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství (Úř. věst. L 312, 23.12.1995, s. 1).

⁽⁹⁾ Nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem (Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2).

⁽¹⁰⁾ Nařízení Rady (EU) 2017/1939 ze dne 12. října 2017, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (Úř. věst. L 283, 31.10.2017, s. 1).

⁽¹¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie (Úř. věst. L 198, 28.7.2017, s. 29).

⁽¹²⁾ Rozhodnutí Rady 2013/755/EU ze dne 25. listopadu 2013 o přidružení zámořských zemí a území k Evropské unii („rozhodnutí o přidružení zámoří“) (Úř. věst. L 344, 19.12.2013, s. 1).

- (7) Podle bodů 22 a 23 interinstitucionální dohody ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů⁽¹³⁾ by měl být program hodnocen na základě informací shromážděných v souladu se zvláštními požadavky na monitorování, jež odpovídají stávajícím potřebám a jsou v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679⁽¹⁴⁾, a zároveň by se mělo zamezit nadměrné regulaci, zejména pro členské státy, a administrativní zátěži a současně zohlednit stávající rámce pro měření a referenční srovnávání v digitální oblasti. Uvedené požadavky by měly v příslušných případech zahrnovat měřitelné kvantitativní a kvalitativní ukazatele jakožto základ pro hodnocení toho, jaké má program účinky v praxi.
- (8) Program by měl zajistit maximální transparentnost a odpovědnost inovativních finančních nástrojů a mechanismů, které čerpají prostředky z rozpočtu Unie, pokud jde o jejich přínos k plnění cílů Unie, a to jak z hlediska původních očekávání, tak z hlediska konečných výsledků.
- (9) Tallinský summit k digitální problematice ze září 2017 a závěry Evropské rady ze dne 19. října 2017 naznačily, že Unie musí investovat do digitalizace svých hospodářství a řešení nedostatků v oblasti dovedností, aby udržela a posílila evropskou konkurenceschopnost a inovace, kvalitu života a sociální strukturu. Evropská rada dospěla k závěru, že digitální transformace nabízí obrovské příležitosti pro inovace, růst a pracovní příležitosti, přispěje k naší konkurenceschopnosti v celosvětovém měřítku a posílí tvůrčí a kulturní rozmanitost. Využití uvedených příležitostí vyžaduje, abychom společně řešili některé z výzev plynoucích z digitální transformace a přezkoumali politiky ovlivňující digitální transformaci.
- (10) Evropská rada dospěla zejména k závěru, že by se Unie měla urychleně zabývat nově vznikajícími trendy, včetně otázek jako umělá inteligence a technologie distribuované účetní knihy (např. technologie blockchain) při současném zajištění vysoké úrovně ochrany údajů v plném souladu s nařízením (EU) 2016/679, digitálních práv, základních práv a etických norem. Evropská rada vyzvala Komisi, aby do začátku roku 2018 navrhla evropský přístup k umělé inteligenci a aby předložila nezbytné iniciativy pro posílení rámcových podmínek, jež by Unii umožnily prozkoumat nové trhy na základě radikálních inovací zohledňujících rizika a potvrdit vedoucí úlohu jejího průmyslu.
- (11) K budování silné evropské digitální ekonomiky a společnosti by přispělo řádné provádění Nástroje pro propojení Evropy zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady a evropského kodexu pro elektronické komunikace stanoveného směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1972⁽¹⁵⁾.
- (12) Ve svém sdělení ze dne 14. února 2018 nazvaném „Nový, moderní víceletý finanční rámec pro Evropskou unii, která efektivně naplňuje své priority po roce 2020“ Komise s přihlédnutím k možnostem nového víceletého finančního rámce nastiňuje program digitální transformace Evropy s cílem zajistit „výrazný pokrok směrem k inteligentnímu růstu v oblastech, jako je například kvalitní datová infrastruktura, konektivita a kybernetická bezpečnost. Program by měl usilovat o zabezpečení vedoucí úlohy Evropy v oblasti superpočítačů, internetu příští generace, umělé inteligence, robotiky a velkých dat. Posílil by konkurenční postavení průmyslu a podniků v Evropě v digitalizované ekonomice a měl by významný dopad na překlenutí a odstranění nedostatků v oblasti dovedností v celé Unii s cílem zajistit, aby občané měli potřebné dovednosti a znalosti, a zvládli se tak vypořádat s digitální transformací.
- (13) Sdělení Komise ze dne 25. dubna 2018 nazvané „Směrem ke společnému evropskému datovému prostoru“ pojednává o nových opatřeních, která mají být přijata, jako o klíčovém kroku ke společnému datovému prostoru v Unii – souvislé digitální oblasti s rozsahem, který umožní vývoj a inovaci nových výrobků a služeb založený na datech.

⁽¹³⁾ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁽¹⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽¹⁵⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1972 ze dne 11. prosince 2018, kterou se stanoví evropský kodex pro elektronické komunikace (Úř. věst. L 321, 17.12.2018, s. 36).

- (14) Obecnými cíli programu by mělo být podporovat digitální transformaci průmyslu a pečovat o lepší využívání průmyslového potenciálu politik v oblasti inovací, výzkumu a technologického rozvoje ve prospěch občanů a podniků v celé Unii, včetně jejich nejvzdálenějších regionů a ekonomicky znevýhodněných regionů. Program by měl být strukturován do pěti specifických cílů, které odrážejí klíčové oblasti politiky, totiž vysoce výkonná výpočetní technika, umělá inteligence, kybernetická bezpečnost a důvěra, pokročilé digitální dovednosti a zavádění a co nejlepší využívání digitálních kapacit a interoperabilita. Pro všechny tyto klíčové oblasti politiky by cílem programu mělo být rovněž lepší sladění politik Unie, členských států a regionů a sdružování soukromých a průmyslových zdrojů za účelem zvýšení investic a rozvoje intenzivnější synergie. Kromě toho by program měl posílit konkurenceschopnost Unie a odolnost jejího hospodářství.
- (15) Každý z pěti specifických cílů je odlišný, ale všechny jsou navzájem provázány. Například umělá inteligence potřebuje ke své důvěryhodnosti kybernetickou bezpečnost, vysoce výkonná výpočetní technika má klíčový význam pro podporu učení v kontextu umělé inteligence a všechny tři kapacity se zase neobejdou bez pokročilých digitálních dovedností. Ačkoliv se jednotlivé akce v rámci programu vztahují k jednomu specifickému cíli, neměly by být cíle vnímány izolovaně, nýbrž spíše jako součást uceleného souboru.
- (16) Je nutné podporovat malé a střední podniky, které zamýšlejí ve svých výrobních procesech využít digitální transformaci. Taková podpora by malým a středním podnikům umožnila přispět k růstu evropského hospodářství díky účinnému využívání zdrojů.
- (17) Ústřední role při provádění programu by měla být přidělena evropským centrům pro digitální inovace, jež by měla stimulovat široké přijetí pokročilých digitálních technologií průmyslem, a to zejména malými a středními podniky a jinými subjekty zaměstnávajícími až 3 000 osob, veřejnými organizacemi a akademickou obcí. Aby byl jasný rozdíl mezi centry pro digitální inovace, která splňují kritéria způsobilosti podle programu, a centry pro digitální inovace zřízenými v návaznosti na sdělení Komise ze dne 19. dubna 2016 nazvané „Digitalizace evropského průmyslu - Dosažení maximálních přínosů jednotného digitálního trhu“ a financovanými z jiných zdrojů, měla by se centra financovaná v rámci programu nazývat evropská centra pro digitální inovace. Evropská centra pro digitální inovace by měla sloužit jako přístupová místa k nejnovějším digitálním kapacitám včetně vysoce výkonné výpočetní techniky, umělé inteligence, kybernetické bezpečnosti, jakož i k jiným stávajícím inovativním technologiím, jako jsou klíčové základní technologie, dostupným rovněž v laboratořích pro projekty a produkty vytvářené na počítačem řízených strojích (tzv. fablabs) nebo v laboratořích pro spolupráci akademické, vědecké a průmyslové komunity (tzv. citylabs). Evropská centra pro digitální inovace by měla fungovat jako jednotná vstupní místa při přístupu k vyzkoušeným a ověřeným technologiím a měla by propagovat otevřené inovace. Měla by rovněž poskytovat podporu v oblasti pokročilých digitálních dovedností, například koordinací s poskytovateli vzdělávání za účelem poskytování krátkodobé odborné přípravy pro pracovníky a stáží pro studenty. Síť evropských center pro digitální inovace by měla zajistit široké zeměpisné pokrytí v celé Evropě a přispívat k účasti nejvzdálenějších regionů na jednotném digitálním trhu.
- (18) Během prvního roku provádění programu by měla být ze subjektů jmenovaných členskými státy na základě otevřeného a soutěžního řízení vytvořena výchozí síť evropských center pro digitální inovace. Za tímto účelem by členské státy měly mít možnost navrhnout kandidáty v souladu se svými vnitrostátními postupy a správními a institucionálními strukturami. Komise by měla v maximální míře zohlednit stanovisko každého členského státu před výběrem evropského centra pro digitální inovace na jeho území. Členské státy by měly mít možnost na základě otevřeného a soutěžního řízení jmenovat jako kandidáty také subjekty, které již slouží jako centra pro digitální inovace v rámci iniciativy digitalizace evropského průmyslu. Komise by měla mít možnost do výběrového řízení zapojit nezávislé externí odborníky. Komise a členské státy by měly zamezit zbytečnému zdvojování působnosti a funkcí na unijní a vnitrostátní úrovni. Při jmenování center a při rozhodování o jejich činnostech a složení by se proto mělo postupovat s odpovídající flexibilitou. S cílem zajistit široké zeměpisné pokrytí v celé Evropě a zároveň rovnoměrné pokrytí z hlediska technologií a odvětví by mohla být síť na základě dalšího otevřeného a soutěžního procesu dále rozšiřována.
- (19) Evropská centra pro digitální inovace by měla rozvíjet vhodné synergie s příslušnými akcemi financovanými z rámcového programu pro výzkum a inovace Horizont Evropa zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/...⁽¹⁶⁾ (*) (dále jen „Horizont Evropa“), či jiných programů pro výzkum a inovace, s Evropským

⁽¹⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/... ze dne ..., kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků a zrušuje nařízení (EU) č. 1290/2013 a (EU) č. 1291/2013 (Úř. věst.).

(*) Číslo nařízení uvedené v dokumentu ST 7064/20 (2018/0224(COD)).

inovačním a technologickým institutem zřízeným přepracovaným nařízením Evropského parlamentu a Rady, a zejména s jeho znalostními a inovačními společenstvími, a také se zavedenými sítěmi, jako jsou Enterprise Europe Network nebo poradní centrum InvestEU zřízené v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/... ⁽¹⁷⁾ (**).

- (20) Evropská centra pro digitální inovace by měla působit jako platforma propojující průmyslová odvětví, podniky a orgány veřejné správy, které potřebují nová technologická řešení, s podniky, zejména start-upy a malými a středními podniky, které mají řešení, jež je možné uvést na trh.
- (21) V souladu s čl. 197 odst. 2 písm. c) finančního nařízení lze jako evropská centra pro digitální inovace vybrat konsorcium právních subjektů, jenž umožňuje subjektům, které podle platného vnitrostátního práva nemají právní subjektivitu, účastnit se výzev k podávání návrhů, za předpokladu, že jejich zástupci mají způsobilost přijímat právní povinnosti jménem uvedených subjektů a že uvedené subjekty poskytují rovnocennou záruku ochrany finančních zájmů Unie jako právnické osoby.
- (22) Evropská centra pro digitální inovace by měla mít možnost získávat příspěvky od členských států a zúčastněných třetích zemí, včetně orgánů veřejné moci členských států a uvedených třetích zemí, od mezinárodních subjektů nebo institucí a od soukromého sektoru, zejména od členů, akcionářů nebo partnerů evropských center pro digitální inovace. Evropská centra pro digitální inovace by také měla mít možnost získávat výnosy ze svých aktiv a činností, odkazy, dary a příspěvky fyzických osob a financování z programu a jiných programů Unie, a to i ve formě grantů.
- (23) Program by měl být prováděn prostřednictvím projektů posilujících zásadní digitální kapacity a jejich široké využívání. To by mělo zahrnovat spolufinancování s členskými státy a v případě potřeby se soukromým sektorem. Míra spolufinancování by měla být stanovena v pracovním programu. Odchylně od obecného pravidla by financování Unie mělo být možné pokrývat až 100 % způsobilých nákladů. K takovému financování by zejména mělo být zapotřebí dosáhnout kritického objemu zakázek a tím větší efektivnosti vynaložených prostředků a zaručit, že dodavatelé v Evropě zůstanou v čele pokroku technologií.
- (24) Politické cíle programu by měly být řešeny rovněž prostřednictvím finančních nástrojů a rozpočtových záruk v rámci programu InvestEU zřízeného nařízením (EU) 2021/... (*).
- (25) Akce v rámci programu by měly být využity k dalšímu zlepšování digitálních kapacit Unie a k řešení selhání trhu nebo nepříznivých investičních situací, a to přiměřeným způsobem, aby přinášely jasnou evropskou přidanou hodnotu a aniž by duplikovaly nebo vytěsňovaly soukromé financování.
- (26) Aby se dosáhlo maximální flexibility po celou dobu trvání programu a vyvinula se synergie mezi jeho složkami, mělo by být možné každý ze specifických cílů provádět pomocí kteréhokoli z nástrojů dostupných v rámci finančního nařízení. Prováděcí mechanismy, jež mají být použity, jsou přímé řízení a nepřímé řízení v případě, že by financování Unie mělo být kombinováno s jinými zdroji financování nebo pokud provádění vyžaduje vytvoření společně řízených struktur. Aby bylo navíc možné reagovat zejména na nový vývoj a nové potřeby, například nové technologie, může Komise v rámci ročního rozpočtového procesu a v souladu s finančním nařízením navrhnout odchýlení od orientačních částek stanovených v tomto nařízení.
- (27) Aby se zajistilo účinné přidělování finančních prostředků z rozpočtu Unie, je nezbytné zajistit evropskou přidanou hodnotu všech akcí a činností prováděných v rámci programu a jejich doplňkovost s činnostmi členských států, přičemž je třeba usilovat o soudržnost, doplňkovost a synergie s programy financování podporujícími úzce propojené oblasti politik. Ačkoli u přímo i nepřímo řízených akcí poskytují nástroj pro zajištění souladu příslušné pracovní programy,

⁽¹⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady 2021/... ze dne ... března 2021, kterým se zavádí program InvestEU a mění nařízení (EU) 2015/1017 (Úř. věst. L ..., 26.3.2021, s. ...)

(**) Číslo nařízení uvedené v dokumentu PE-CONS 74/20 (2020/0108(COD)).

(*) Číslo nařízení uvedené v dokumentu PE-CONS 74/20 (2020/0108(COD)).

je třeba navázat spolupráci mezi Komisí a příslušnými orgány členských států s cílem zajistit soudržnost a doplňkovost mezi přímo nebo nepřímo řízenými fondy a fondy, na které se vztahuje sdílené řízení, a to v souladu s příslušnými ustanoveními nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu plus, Fondu soudržnosti, Fondu pro spravedlivou transformaci a Evropském námořním, rybářském a akvakulturním fondu a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a nástroj pro finanční podporu správy hranic a víz (dále jen „nařízení o společných ustanoveních na období 2021-2027“).

- (28) Kapacity vysoce výkonné výpočetní techniky a související zpracování dat v Unii by měly zajistit širší využívání vysoce výkonné výpočetní techniky ve výrobních odvětvích a obecněji v oblastech veřejného zájmu s cílem využít jedinečných příležitostí, které superpočítače přinášejí pro společnost v oblastech jako zdravotnictví, životní prostředí a bezpečnost, jakož i pro konkurenceschopnost průmyslu, zejména malých a středních podniků. Pořízení superpočítačů světové třídy by zabezpečilo systém dodávek Unie a pomohlo zavést služby v oblasti simulace, vizualizace a prototypizace při současném zajištění toho, že systémy vysoce výkonné výpočetní techniky budou v souladu s hodnotami a zásadami Unie.
- (29) Podporu intervencí Unie v oblasti vysoce výkonné výpočetní techniky vyjádřil Evropský parlament i Rada. Kromě toho podepsalo v letech 2017 a 2018 dvacet dva členských států evropské prohlášení o vysoce výkonné výpočetní technice, což je dohoda mezi vládami, v níž se zavazují spolupracovat s Komisí s cílem vybudovat a zavést v Evropě nejmodernější infrastruktury vysoce výkonné výpočetní techniky a datové infrastruktury, jež by byly v celé Unii dostupné pro vědecké obce, veřejnost a soukromé partnery.
- (30) Jak zdůraznilo posouzení dopadů provázející návrh Komise pro nařízení Rady, kterým se zřizuje evropský společný podnik pro vysoce výkonnou výpočetní techniku, ke splnění specifického cíle „Vysoce výkonná výpočetní technika“ se za nejvhodnější prostředek provádění považuje společný podnik, který by měl zejména koordinovat unijní a vnitrostátní strategie a investice do infrastruktury vysoce výkonné výpočetní techniky a výzkum a vývoj, spojit prostředky z veřejných a soukromých zdrojů a zajišťovat ekonomické a strategické zájmy Unie. Vnitrostátní odborná střediska pro vysoce výkonnou výpočetní techniku, jak jsou vymezena v nařízení Rady (EU) 2018/1488 ⁽¹⁸⁾, kromě toho poskytují služby vysoce výkonné výpočetní techniky průmyslu, včetně malých a středních podniků a start-upů, akademické obci a orgánům veřejné správy.
- (31) Rozvíjení kapacity související s umělou inteligencí je klíčovou hnací silou digitální transformace průmyslu, služeb a veřejného sektoru. V továrnách, hlubokomořských aplikacích, domácnostech, městech a nemocnicích se využívají stále autonomnější roboty. Komerční platformy umělé inteligence pokročily od testování ke skutečným aplikacím v oblasti zdravotnictví a životního prostředí. Všichni významní výrobci automobilů vyvíjejí autonomní vozidla a techniky strojového učení jsou ústředním prvkem všech hlavních webových platforem a aplikací využívajících velké objemy dat. V zájmu zajištění mezinárodní konkurenceschopnosti je nezbytné, aby Evropa spojila síly na všech úrovních. Členské státy tuto skutečnost uznaly prostřednictvím konkrétních závazků spolupráce v rámci koordinovaného akčního plánu.
- (32) Knihovny algoritmů mohou zahrnovat velký soubor algoritmů včetně jednoduchých řešení, jako jsou klasifikační algoritmy, algoritmy neuronových sítí nebo plánovací či rozhodovací algoritmy. Mohou rovněž zahrnovat složitější řešení, jako jsou algoritmy pro rozpoznávání řeči, navigační algoritmy v autonomních zařízeních, například v dronech nebo autonomních vozidlech a algoritmy umělé inteligence v robotech, které umožňují jejich interakci s okolním prostředím a adaptaci na toto prostředí. Knihovny algoritmů by měly být snadno přístupné všem za podmínek, jež budou spravedlivé, přiměřené a nediskriminační.
- (33) Ve svém usnesení ze dne 1. června 2017 o digitalizaci evropského průmyslu poukázal Evropský parlament na dopad jazykových překážek na průmysl a jeho digitalizaci. V tomto kontextu je pro zachování jazykové rozmanitosti, zajištění začlenění a pro umožnění komunikace mezi lidmi a mezi lidmi a stroji nezbytný rozvoj rozsáhlých jazykových technologií založených na umělé inteligenci, jako je automatický překlad, rozpoznávání řeči, analýzy textů o velkém objemu dat či systémy pro dialog a odpovídání na otázky.

⁽¹⁸⁾ Nařízení Rady (EU) 2018/1488 ze dne 28. září 2018, kterým se zřizuje evropský společný podnik pro vysoce výkonnou výpočetní techniku (Úř. věst. L 252, 8.10.2018, s. 1).

- (34) Výrobky a služby založené na umělé inteligenci by měly být vstřícné k uživatelům, měly by být standardně v souladu s právními předpisy a měly by spotřebitelům zajistit více možností a více informací, zejména ohledně kvality výrobků a služeb.
- (35) Dostupnost rozsáhlých souborů dat a zkušebních a experimentálních zařízení má zásadní význam pro rozvoj umělé inteligence včetně jazykových technologií.
- (36) Ve svém usnesení o digitalizaci evropského průmyslu zdůraznil Evropský parlament význam společného přístupu k evropské kybernetické bezpečnosti, přičemž uznal potřebu zvýšit informovanost. Označil kybernetickou odolnost za zásadní odpovědnost vedoucích podniků a tvůrců evropských a vnitrostátních politik v oblasti průmyslu a bezpečnosti stejně jako uplatňování zásady ochrany bezpečnosti a soukromí již od fáze návrhu a jejího standardního nastavení.
- (37) Kybernetická bezpečnost je výzvou pro celou Unii, jež nemůže být řešena pouze vnitrostátními iniciativami. Měla by být posílena kapacita Evropy v oblasti kybernetické bezpečnosti s cílem vybavit Evropu nezbytnými kapacitami pro ochranu občanů, orgánů veřejné správy a podniků proti kybernetickým hrozbám. Spotřebitelé by navíc měli být chráněni, když používají propojené produkty, jež mohou být napadeny hackery a ohrozit jejich bezpečnost. Této ochrany by mělo být dosaženo společně s členskými státy a soukromým sektorem vývojem projektů posilujících kapacitu Evropy v oblasti kybernetické bezpečnosti, zabezpečením koordinace mezi nimi a zajištěním širokého zavedení nejnovějších řešení kybernetické bezpečnosti v rámci celé ekonomiky, včetně projektů, služeb, kompetencí a aplikací v oblasti dvojího užití, jakož i shromážděním kompetencí v této oblasti s cílem zajistit kritický objem a excelenci.
- (38) V září 2017 Komise předložila balíček iniciativ, který stanoví komplexní přístup Unie ke kybernetické bezpečnosti s cílem posílit kapacitu Evropy řešit kybernetické útoky a hrozby a posílit technologii a průmyslovou kapacitu v této oblasti. Uvedený balíček zahrnuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/881 ⁽¹⁹⁾.
- (39) Důvěra je nezbytným předpokladem pro fungování jednotného digitálního trhu. Technologie kybernetické bezpečnosti, jako jsou digitální identity, šifrování nebo detekce narušení a jejich uplatňování v oblastech jako finance, průmysl 4.0, energetika, doprava, zdravotní péče nebo elektronická veřejná správa, jsou zásadní pro zajištění bezpečnosti a důvěryhodnosti činnosti a transakcí on-line pro občany, orgány veřejné správy i podniky.
- (40) Evropská rada ve svých závěrech ze dne 19. října 2017 zdůraznila, že pro úspěšné budování digitální Evropy potřebuje Unie zejména trhy práce a systémy odborné přípravy a vzdělávání vhodné pro digitální věk a že existuje potřeba investovat do digitálních dovedností, aby všichni evropští občané měli silnější postavení a lepší dovednosti.
- (41) Evropská rada ve svých závěrech ze dne 14. prosince 2017 vyzvala členské státy, Radu a Komisi, aby pokročily v realizaci agendy sociálního summitu, který se konal v Göteborgu v listopadu 2017, včetně evropského pilíře sociálních práv, vzdělávání a odborné přípravy a nové agendy dovedností pro Evropu. Evropská rada rovněž požádala Komisi, Radu a členské státy, aby posoudily možná opatření pro řešení výzev týkajících se dovedností spojených s digitalizací, kybernetickou bezpečností, mediální gramotností a umělou inteligencí a potřeby inkluzivního přístupu ke vzdělávání a odborné přípravě založeného na celoživotním učení a zaměřeného na inovace. V reakci na to Komise dne 17. ledna 2018 představila první soubor opatření týkajících se klíčových kompetencí, digitálních dovedností, společných hodnot a inkluzivního vzdělávání. V květnu 2018 byl představen druhý balíček opatření věnovaný přípravě na vytvoření Evropského prostoru vzdělávání do roku 2025, v němž je zásadní význam digitálních dovedností rovněž zdůrazněn. Mediální gramotnost zahrnuje základní kompetence (znalosti, dovednosti a postoje), které občanům umožňují účinně vstupovat do dialogu s médii a dalšími poskytovateli informací a rozvíjet kritické myšlení a dovednosti potřebné k celoživotnímu učení v zájmu socializace a aktivního občanství.
- (42) Vzhledem k potřebě celostního přístupu by měl program brát v úvahu také oblasti začleňování, kvalifikace, odborné přípravy a specializace, které jsou vedle pokročilých digitálních kompetencí rozhodující pro vytváření přidané hodnoty ve znalostní společnosti.

⁽¹⁹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/881 ze dne 17. dubna 2019 o agentuře ENISA („Agentuře Evropské unie pro kybernetickou bezpečnost“), o certifikaci kybernetické bezpečnosti informačních a komunikačních technologií a o zrušení nařízení (EU) č. 526/2013 („akt o kybernetické bezpečnosti“) (Úř. věst. L 151, 7.6.2019, s. 15).

- (43) Evropský parlament ve svém usnesení o digitalizaci evropského průmyslu uvedl, že vzdělávání, odborná příprava a celoživotní učení jsou základním kamenem sociální soudržnosti v digitální společnosti. Dále požadoval, aby bylo do všech digitálních iniciativ začleněno hledisko vyváženého zastoupení žen a mužů, a zdůraznil potřebu zabývat se genderovými rozdíly v odvětví informačních a komunikačních technologií, neboť je to nezbytné pro dlouhodobý růst a prosperitu Evropy.
- (44) Pokročilé digitální technologie podporované programem, jako je vysoce výkonná výpočetní technika, kybernetická bezpečnost a umělá inteligence, jsou nyní dostatečně vyspělé, takže mohou opustit výzkumný prostor a lze je zavádět, používat a rozvíjet na úrovni Unie. Stejně jako zavedení těchto technologií vyžaduje reakci Unie také rozměr pokročilých digitálních dovedností. Příležitosti k odborné přípravě v pokročilých digitálních dovednostech, včetně kompetencí v oblasti ochrany údajů, je nutné v celé Unii rozšířit, zintenzivnit a zpřístupnit. Pokud by se tak nestalo, mohlo by to bránit hladkému zavedení pokročilých digitálních technologií a omezit celkovou konkurenceschopnost hospodářství Unie. Akce podporované programem doplňují akce podporované z Evropského sociálního fondu plus (ESF+) zavedeného nařízením Evropského parlamentu a Rady, z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) zavedeného nařízením Evropského parlamentu a Rady o Evropském fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti (dále jen „nařízení o EFRR-FS na období 2021-2027“), z programu Erasmus+ zavedeného nařízením Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí program Erasmus+: program Unie pro vzdělávání a odbornou přípravu, pro mládež a pro sport, a z Horizontu Evropa. Uvedené akce se budou zaměřovat na pracovní sílu v soukromém i veřejném sektoru v Unii, zejména na odborníky z oblasti informačních a komunikačních technologií a další související odborníky, jakož i na studenty, školené osoby a školitele. Pojmem „pracovní síla“ se označuje ekonomicky aktivní obyvatelstvo a zahrnuje pracovníky a osoby samostatně výdělečně činné, které aktivně vykonávají výdělečnou činnost, i nezaměstnané.
- (45) Modernizace orgánů veřejné správy a veřejných služeb pomocí digitálních nástrojů má zásadní význam pro snížení administrativní zátěže podniků, včetně malých a středních podniků, i občanů obecně, a to díky tomu, že jim umožňují rychlejší, pohodlnější a méně nákladnou interakci s orgány veřejné moci a zvyšují účinnost, transparentnost a kvalitu služeb poskytovaných občanům a podnikům, zatímco zároveň zvyšují účinnosti veřejných výdajů. Jelikož řada služeb veřejného zájmu již má unijní rozměr, podpora jejich provádění a zavádění na úrovni Unie by měla zajistit, aby prospěch z přístupu k vysoce kvalitním a pokud možno vícejazyčným digitálním službám měli občané a podniky v celé Unii. Kromě toho se předpokládá, že podpora Unie v této oblasti bude podnětem k opakovanému použití informací veřejného sektoru.
- (46) Digitalizace může usnadnit a zlepšit bezbariérový přístup pro všechny, včetně starších osob, osob s omezenou schopností pohybu nebo se zdravotním postižením a osob žijících v odlehlých nebo venkovských oblastech.
- (47) Digitální transformace oblastí veřejného zájmu jako zdravotní péče, mobilita, spravedlnost, monitorování země nebo životního prostředí, bezpečnost, snižování emisí uhlíku, energetická infrastruktura, vzdělávání a odborná příprava a kultura vyžaduje pokračování a rozšíření infrastruktur digitálních služeb, které umožňují bezpečnou přeshraniční výměnu údajů a podporují vnitrostátní rozvoj. Koordinací infrastruktur digitálních služeb na základě tohoto nařízení lze nejlépe dosáhnout potenciálu synergií.
- (48) Klíčový význam pro využití přínosů digitální transformace má zavedení potřebných digitálních technologií, zejména technologií v rámci specifických cílů „Vysoce výkonná výpočetní technika“, „Umělá inteligence“ a „Kybernetická bezpečnost a důvěra“, přičemž tyto technologie by mohly být doplněny o další špičkové a budoucí technologie, jako jsou technologie distribuované účetní knihy (např. technologie blockchain).
- (49) Digitální transformace by měla umožnit občanům bezpečný přeshraniční přístup, využívání a správu jejich osobních údajů bez ohledu na místo, kde se oni nebo jejich údaje nacházejí.
- (50) V Tallinském prohlášení o elektronické veřejné správě (eGovernmentu) ze dne 6. října 2017 dospěli ministři členských států a zemí, jež jsou členy Evropského sdružení volného obchodu, pověřeni elektronickou veřejnou správou a koordinací, k závěru, že digitální pokrok od základu transformuje naše společnosti a hospodářství a zpochybňuje účinnost dříve vyvinutých politik v širokém spektru oblastí, jakož i úlohu a funkci veřejné správy obecně, a že je jejich povinností tyto úkoly předvídat a zvládat, aby byli s to uspokojit potřeby a naplnit očekávání občanů a podniků.
- (51) Modernizace evropských orgánů veřejné správy je jednou z hlavních priorit úspěšné realizace jednotného digitálního trhu. Hodnocení strategie pro jednotný digitální trh v polovině období zdůraznilo potřebu posílit transformaci orgánů veřejné správy a zajistit, aby občané měli snadný, důvěryhodný a bezproblémový přístup k veřejným službám.

- (52) Roční analýza růstu, kterou Komise zveřejnila v roce 2017, ukazuje, že kvalita evropských orgánů veřejné správy má přímý dopad na hospodářské prostředí, a je proto rozhodující pro povzbuzení produktivity, konkurenceschopnosti, hospodářské spolupráce, udržitelného růstu, zaměstnanosti a vysoce kvalitních pracovních míst. Za účelem podpory hospodářského růstu a zajištění vysoce kvalitních služeb pro občany a podniky jsou nezbytné zejména účelná a transparentní veřejná správa a účinné soudní systémy.
- (53) Interoperabilita evropských veřejných služeb se týká všech úrovní správy: unijní, celostátní, regionální a místní. Kromě toho, že odstraňuje překážky fungování jednotného trhu, interoperabilita usnadňuje přeshraniční spolupráci, prosazování evropských norem a úspěšné provádění politik, skýtá velký potenciál k překonání přeshraničních elektronických překážek a dále zabezpečuje vznik nových a upevnění rozvíjejících se společných veřejných služeb na úrovni Unie. S cílem odstranit roztržičnost evropských veřejných služeb a podpořit základní svobody a operativní vzájemné uznávání v Unii by měl být prosazován ucelený meziodvětvový a přeshraniční přístup k interoperabilitě způsobem, který je nejúčinnější a nejvíce přístupný ke koncovým uživatelům. V rámci takového přístupu je interoperabilitu nutné chápat v širokém smyslu, od technických po právní oblasti, včetně aspektů politiky pro danou oblast. Rozpětí činností by proto přesahovalo obvyklý životní cyklus řešení, aby zahrnovalo všechny prvky intervencí, jež by podporovaly nezbytné rámcové podmínky pro dlouhodobou celkovou interoperabilitu. Program by měl rovněž usnadňovat vzájemné obohacování různých vnitrostátních iniciativ, a vést tak k rozvoji digitální společnosti.
- (54) Program by měl podporovat řešení s otevřeným zdrojovým kódem, aby umožnil opětovné používání, zvýšil důvěru a zajistil transparentnost. Takový přístup bude mít pozitivní dopad na udržitelnost financovaných projektů.
- (55) Rozpočet přidělený na konkrétní akce věnované provádění rámce interoperability a interoperabilitě vyvinutých řešení bude pravděpodobně činit 194 milionů EUR.
- (56) Usnesení Evropského parlamentu o digitalizaci evropského průmyslu zdůraznilo, že je důležité uvolnit dostatečné množství veřejných a soukromých finančních prostředků na digitalizaci evropského průmyslu.
- (57) Dne 19. dubna 2016 přijala Komise iniciativu digitalizace evropského průmyslu s cílem zajistit, aby každý průmyslový podnik v Evropě, v kterémkoli odvětví, v kterékoli lokalitě a bez ohledu na velikost mohl v plné míře těžit z digitálních inovací. To má velký význam zejména pro malé a střední podniky v kulturních a kreativních odvětvích.
- (58) Evropský hospodářský a sociální výbor uvítal sdělení Komise o digitalizaci evropského průmyslu a považoval je – společně s doprovodnými dokumenty – za „první krok v rámci rozsáhlého evropského pracovního programu, který je třeba realizovat v úzké vzájemné spolupráci mezi všemi zainteresovanými stranami z veřejného i soukromého sektoru“.
- (59) Dosažení vytyčených cílů může vyžadovat využití potenciálu doplňkových technologií při vytváření sítí a výpočetních domén, jak je uvedeno ve sdělení Komise o digitalizaci evropského průmyslu, které považuje „dostupnost špičkové síťové a cloudové infrastruktury“ za zásadní složku digitalizace průmyslu.
- (60) Nařízení (EU) 2016/679 zaručuje stanovením jediného souboru pravidel přímo použitelných v právních řádech členských států volný pohyb osobních údajů mezi členskými státy a posiluje důvěru a bezpečnost jednotlivců jakožto dva nezbytné prvky skutečného jednotného digitálního trhu. Všechny akce prováděné v rámci programu, jež zahrnují zpracování osobních údajů, by proto měly přispívat k hladkému provádění uvedeného nařízení, například v oblasti umělé inteligence a technologií distribuované účetní knihy (např. technologie blockchain). Uvedené akce by měly podporovat rozvoj takových digitálních technologií, které jsou v souladu s povinnostmi standardní ochrany osobních údajů od fáze vývoje.
- (61) Program by se měl provádět zcela v souladu s unijním a mezinárodním rámcem ochrany a vymáhání duševního vlastnictví. Účinná ochrana duševního vlastnictví hraje při inovacích klíčovou úlohu, a je proto pro účinné provádění programu nezbytná.

- (62) Třetí země, které jsou členy Evropského hospodářského prostoru, se mohou účastnit programů Unie v rámci spolupráce zavedené podle Dohody o Evropském hospodářském prostoru⁽²⁰⁾, která stanoví provádění programů na základě rozhodnutí přijatého podle uvedené dohody. Třetí země se mohou rovněž účastnit na základě jiných právních nástrojů. Tyto nástroje by měly mít možnost stanovit částečné přidružení, zejména přidružení k omezenému počtu specifických cílů sledovaných v rámci programu. Toto nařízení by mělo obsahovat zvláštní ustanovení požadující po třetích zemích, aby udělily nezbytná práva a potřebný přístup příslušné schvalující osobě, OLAFu a Účetnímu dvoru, aby mohly komplexně vykonávat své pravomoci.
- (63) Subjekty pověřené prováděním programu by měly splňovat ustanovení platná pro orgány Unie a vnitrostátní právní předpisy o nakládání s informacemi, zejména s citlivými neutajovanými informacemi a utajovanými informacemi EU. U specifického cíle „Kybernetická bezpečnost a důvěra“ může být z bezpečnostních důvodů zapotřebí vyloučit z výzev k podávání návrhů a výzev k podávání nabídek v rámci programu právní subjekty kontrolované ze třetích zemí. Ve výjimečných případech může být takové vyloučení zapotřebí u specifických cílů „Vysoce výkonná výpočetní technika“ a „Umělá inteligence“. Bezpečnostní důvody pro takové vyloučení by měly být přiměřené a měly by být řádně opodstatněné s odkazem na rizika, jež by zahrnutí těchto subjektů představovalo.
- (64) S ohledem na význam boje proti změně klimatu v souladu se závazky Unie provádět Pařížskou dohodu přijatou v rámci Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu⁽²¹⁾ a cílům Organizace spojených národů pro udržitelný rozvoj má program přispívat k začleňování akcí v oblasti klimatu a vést k dosažení obecného cíle, kterým je vynakládat 30 % výdajů z rozpočtu Unie na podporu cílů v oblasti klimatu, a k naplnění ambice, aby se na výdaje v oblasti biologické rozmanitosti věnovalo 7,5 % rozpočtu v roce 2024 a 10 % rozpočtu v letech 2026 a 2027, přičemž je třeba zohledňovat, v jakých aspektech se klimatické cíle a cíle v oblasti biologické rozmanitosti překrývají. Příslušné akce by měly být určovány v průběhu přípravy a provádění programu a opětovně posouzeny v rámci příslušných postupů hodnocení a přezkumu.
- (65) Jelikož je program nový, je vhodné uvést v příloze technický popis předpokládaného rozsahu akcí v rámci programu. Komise by tento technický popis uvedený v dané příloze měla vzít v úvahu při přípravě pracovních programů, přičemž tyto pracovní programy by měly být v souladu se specifickými cíli stanovenými v tomto nařízení.
- (66) Pracovní programy by měly být v zásadě přijímány jako víceleté pracovní programy, zpravidla každé dva roky, nebo – je-li to odůvodněno potřebami souvisejícími s prováděním programu – jako roční pracovní programy. Formy financování Uní a způsoby provádění programu by měly být voleny podle toho, nakolik jsou schopny dosáhnout konkrétních cílů akcí a přinášet výsledky, přičemž se zohledňují zejména náklady na kontrolní opatření, administrativní zátěž a očekávané riziko nedodržení pravidel. Uvedená volba by měla zahrnovat zvážení využívání jednorázových částek, paušálních sazeb a jednotkových nákladů, jakož i financování nesouvisejícího s náklady podle čl. 125 odst. 1 finančního nařízení.
- (67) Na Komisi by měla být přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) za účelem změn přílohy I tohoto nařízení tak, aby odrážela technologické změny a vývoj na trhu, pokud jde o akce v ní stanovené, v souladu s cíli tohoto nařízení; za účelem změn jeho přílohy II, pokud jde o měřitelné ukazatele, je-li to považováno za nezbytné; jakož i za účelem doplnění tohoto nařízení o ustanovení týkající se zavedení rámce pro monitorování a hodnocení. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na zasedání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.

⁽²⁰⁾ Úř. věst. L 1, 3.1.1994, s. 3.

⁽²¹⁾ Úř. věst. L 282, 19.10.2016, s. 4.

- (68) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení tohoto nařízení by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci, pokud jde o výběr subjektů tvořících počáteční a další evropská centra pro digitální inovace a pokud jde o přijímání pracovních programů pro specifické cíle 2, 4 a 5 a možné další akce v rámci přímého řízení pro specifické cíle 1 a 3, aby bylo dosaženo cílů programu v souladu s prioritami Unie a členských států a aby byl současně zajištěn soulad, transparentnost a kontinuita společných opatření Unie a členských států. Uvedené pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011⁽²²⁾. V případě akcí podléhajících nepřímému řízení jsou pracovní programy přijímány v souladu s pravidly správních rad subjektů pověřených prováděním programu.
- (69) Toto nařízení respektuje základní práva a dodržuje zásady uznané v Listině základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), zejména zásady týkající se ochrany osobních údajů, svobody projevu a informací, svobody podnikání, zákazu diskriminace, zdravotní péče, ochrany spotřebitelů a práva na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces. Členské státy by měly toto nařízení uplatňovat způsobem, který je s uvedenými právy a zásadami v souladu.
- (70) Na toto nařízení se použijí horizontální finanční pravidla přijatá Evropským parlamentem a Radou na základě článku 322 Smlouvy o fungování EU. Uvedená pravidla jsou stanovena ve finančním nařízení a upravují zejména postupy týkající se sestavování a plnění rozpočtu Unie prostřednictvím grantů, cen, zadávání veřejných zakázek, a nepřímého řízení, jakož i kontroly odpovědnosti účastníků finančních operací. Pravidla přijatá na základě článku 322 Smlouvy o fungování EU rovněž zahrnují obecný režim podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie.
- (71) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž podporovat a urychlit digitální transformaci evropského hospodářství, průmyslu a společnosti, s cílem přinášet její výhody občanům, orgánům veřejné správy a podnikům v celé Unii, zvyšovat konkurenceschopnost Evropy v globální digitální ekonomice a zároveň přispívat k překlenutí digitální propasti v celé Unii a posilovat strategickou autonomii Unie, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich z důvodu rozsahu a účinků může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
- (72) Aby se zajistila kontinuita při poskytování podpory v příslušné oblasti politiky a umožnilo se provádění od počátku víceletého finančního rámce na období 2021–2027, mělo by toto nařízení vstoupit v platnost co nejdříve a mělo by se použít se zpětnou platností od 1. ledna 2021.
- (73) Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2240⁽²³⁾ by proto mělo být zrušeno,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I

OBEČNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Předmět

Toto nařízení zavádí program Digitální Evropa (dále jen „program“) na dobu trvání víceletého finančního rámce na období 2021–2027.

Toto nařízení stanoví cíle programu, jeho rozpočet na období 2021–2027, formy financování z prostředků Unie a pravidla pro poskytování tohoto financování.

⁽²²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁽²³⁾ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2240 ze dne 25. listopadu 2015, kterým se zavádí program pro řešení interoperability a společné rámce pro evropské orgány veřejné správy, podniky a občany (program ISA2) jako prostředek modernizace veřejného sektoru (Úř. věst. L 318, 4.12.2015, s. 1).

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- 1) „operací kombinování zdrojů“ akce podporovaná z rozpočtu Unie, včetně akcí v rámci nástroje nebo platformy kombinování zdrojů ve smyslu čl. 2 bodu 6 finančního nařízení, která kombinuje nevratné formy podpory nebo finanční nástroje z rozpočtu Unie s vratnými formami podpory od rozvojových či jiných veřejných finančních institucí, jakož i od komerčních finančních institucí a investorů;
- 2) „právním subjektem“ fyzická nebo právnická osoba založená a uznaná jako taková podle práva Unie, vnitrostátního práva nebo mezinárodního práva, která má právní subjektivitu a která může vlastním jménem vykonávat práva a mít povinnosti, nebo subjekt bez právní subjektivity v souladu s čl. 197 odst. 2 písm. c) finančního nařízení;
- 3) „přidruženou zemí“ třetí země, jež je stranou dohody s Unií, která umožňuje její účast v programu podle článku 10;
- 4) „mezinárodní organizací evropského zájmu“ mezinárodní organizace, v níž většinu členů tvoří členské státy nebo jejíž sídlo se nachází v členském státě;
- 5) „evropským centrem pro digitální inovace“ právní subjekt zvolený v souladu s článkem 16, aby plnil úkoly v rámci programu, zejména aby přímo poskytoval nebo zajišťoval přístup k technologickým odborným poznatkům a experimentálním zařízením jako vybavení a softwarové nástroje pro umožnění digitální transformace průmyslu, a aby také usnadňoval přístup k finančním prostředkům, a otevřený podnikům všech forem a velikostí, zejména malým a středním podnikům, podnikům se střední tržní kapitalizací, rychle se rozvíjejícím podnikům a orgánům veřejné správy v celé Unii;
- 6) „pokročilými digitálními dovednostmi“ dovednosti a odborné kompetence, jež vyžadují znalosti a zkušenosti nezbytné pro pochopení, koncipování, vývoj, řízení, testování, zavádění, používání a údržbu technologií, produktů a služeb podporovaných programem podle článku 7;
- 7) „evropským partnerstvím“ iniciativa vymezená v čl. 2 bodu 3 nařízení (EU) 2021/... (*);
- 8) „malým a středním podnikem“ mikropodnik a malý nebo střední podnik ve smyslu článku 2 přílohy doporučení Komise 2003/361/ES ⁽²⁴⁾;
- 9) „kybernetickou bezpečností“ činnosti nezbytné k ochraně sítí a informačních systémů, uživatelů těchto systémů a jiných osob dotčených kybernetickými hrozbami;
- 10) „infrastrukturami digitálních služeb“ infrastruktury, které umožňují poskytování síťových služeb elektronickou cestou, obvykle přes internet;
- 11) „pečetí excelence“ značka kvality, která dokládá, že návrh předložený v souvislosti s výzvou k podávání návrhů v rámci programu splnil všechny prahové hodnoty hodnocení stanovené v pracovním programu, avšak nemohl být financován z důvodu nedostatku rozpočtových prostředků na tuto výzvu k předkládání návrhů v rámci pracovního programu, a mohl by získat podporu z jiných unijních či vnitrostátních zdrojů financování;
- 12) „exa-kapacitními“, v souvislosti s výpočetními systémy, umožňující provádět 10^{18} (deset na osmáctou) operací s pohyblivou řádovou čárkou za sekundu.

(*) Číslo nařízení uvedené v dokumentu ST 7064/20 (2018/0224(COD)).

⁽²⁴⁾ Doporučení Komise 2003/361/ES ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků, malých a středních podniků (Úř. věst. L 124, 20.5.2003, s. 36).

Článek 3

Cíle programu

1. Obecné cíle programu jsou podporovat a urychlit digitální transformaci evropského hospodářství, průmyslu a společnosti, přinášet její výhody občanům, orgánům veřejné správy a podnikům v celé Unii a zvyšovat konkurenceschopnost Evropy v globální digitální ekonomice a zároveň přispívat k překlenutí digitální propasti v celé Unii a posilovat strategickou autonomii Unie prostřednictvím ucelené meziodvětvové přeshraniční podpory a výraznějšího příspěvku Unie.

Program je prováděn v úzké spolupráci s dalšími příslušnými programy Unie a zaměřuje se:

- a) na posilování a podporu kapacit Evropy v klíčových oblastech digitálních technologií prostřednictvím jejich rozsáhlého zavádění,
- b) v soukromém sektoru a v oblastech veřejného zájmu na zvětšení rozsahu šíření a využívání klíčových digitálních technologií Evropy, prosazování digitální transformace a přístup k digitálním technologiím.

2. Program má pět vzájemně souvisejících specifických cílů:

- a) Specific Objective 1: specifický cíl č. 1: Vysoce výkonná výpočetní technika,
- b) Specific Objective 2: specifický cíl č. 2: Umělá inteligence,
- c) Specific Objective 3: specifický cíl č. 3: Kybernetická bezpečnost a důvěra,
- d) Specific Objective 4: specifický cíl č. 4: Pokročilé digitální dovednosti,
- e) Specific Objective 5: specifický cíl č. 5: Zavedení a co nejlepší využívání digitálních kapacit a interoperabilita.

Článek 4

Specifický cíl č. 1 – Vysoce výkonná výpočetní technika

1. Finanční příspěvek Unie v rámci specifického cíle č. 1 – Vysoce výkonná výpočetní technika sleduje tyto operační cíle:

- a) zavést, koordinovat na úrovni Unie a provozovat integrovanou infrastrukturu exakapacitních superpočítačů a datovou infrastrukturu světové úrovně zaměřenou na poptávku a orientovanou na využití, jež bude snadno dostupná veřejným i soukromým uživatelům, zejména malým a středním podnikům, bez ohledu na to, ve kterém členském státě se nacházejí, a snadno dostupná pro účely výzkumu, a to v souladu s nařízením (EU) 2018/1488;
- b) zavést hotovou funkční technologii, která je výsledkem výzkumu a inovací s cílem vybudovat integrovaný unijní ekosystém vysoce výkonné výpočetní techniky, jež zahrnuje různé aspekty ve vědeckých a průmyslových segmentech hodnotového řetězce, včetně hardwaru, softwaru, aplikací, služeb, propojení a digitálních dovedností, s vysokou úrovní bezpečnosti a ochrany údajů;
- c) zavést a provozovat post-exakapacitní infrastrukturu, včetně integrace s kvantovými výpočetními technologiemi a výzkumnými infrastrukturami pro výpočetní vědu a povzbuzovat v Unii vývoj hardwaru a softwaru potřebného pro takové zavádění.

2. Akce v rámci specifického cíle č. 1 jsou prováděny především prostřednictvím evropského společného podniku pro vysoce výkonnou výpočetní techniku zřízeného nařízením (EU) 2018/1488.

Článek 5

Specifický cíl č. 2 – Umělá inteligence

1. Finanční příspěvek Unie v rámci specifického cíle č. 2 – Umělá inteligence sleduje tyto operační cíle:
 - a) vybudovat a posílit základní kapacity a znalosti v oblasti umělé inteligence v Unii, včetně vybudování a posílení kvalitních datových zdrojů a odpovídajících mechanismů výměny, a knihoven algoritmů, přičemž bude zaručen na člověka zaměřený a inkluzivní přístup respektující hodnoty Unie;
 - b) zpřístupnit kapacity uvedené v písmenu a) podnikům, zejména malým a středním podnikům a start-upům, jakož i občanské společnosti, neziskovým organizacím, výzkumným institucím, univerzitám a orgánům veřejné správy, s cílem maximalizovat jejich přínos pro evropskou společnost a ekonomiku;
 - c) posílit a spojit do sítě zkušební a experimentální zařízení pro umělou inteligenci v členských státech;
 - d) vyvinout a posílit komerční aplikace a produkční systémy s cílem usnadňovat začleňování technologií do hodnotových řetězců a rozvoj inovativních podnikatelských modelů a zkracovat časové prodlevy mezi inovací a komerčním využitím a podporovat využívání řešení založených na umělé inteligenci v oblastech veřejného zájmu a ve společnosti.

Řešení založená na umělé inteligenci a poskytnuté údaje musí dodržovat zásadu ochrany soukromí a bezpečnosti již od fáze návrhu a musí být v plném souladu s právními předpisy o ochraně údajů.

2. Komise v souladu s právem Unie a mezinárodním právem, včetně Listiny a mimo jiné s ohledem na doporučení vydaná odbornou skupinou na vysoké úrovni pro umělou inteligenci stanoví etické požadavky v pracovních programech v rámci specifického cíle č. 2. Výzvy k podávání návrhů, zadávací řízení a grantové dohody musí obsahovat příslušné požadavky stanovené v uvedených pracovních programech.

Komise ve vhodných případech provádí kontroly k zajištění souladu s uvedenými etickými požadavky. Financování akcí, které nejsou v souladu s etickými požadavky, může být kdykoli pozastaveno, ukončeno nebo sníženo v souladu s finančním nařízením.

3. Akce v rámci specifického cíle č. 2 jsou prováděny především prostřednictvím přímého řízení.

Etické a právní požadavky uvedené v tomto článku se vztahují na všechny akce specifického cíle č. 2, bez ohledu na způsob provádění.

Článek 6

Specifický cíl č. 3 – Kybernetická bezpečnost a důvěra

1. Finanční příspěvek Unie v rámci specifického cíle č. 3 – Kybernetická bezpečnost a důvěra sleduje tyto operační cíle:
 - a) podporovat společně s členskými státy veřejné zakázky na pokročilé vybavení, nástroje a datové infrastruktury pro kybernetickou bezpečnost a zvyšování jejich objemu s cílem dosáhnout vysoké společné úrovně kybernetické bezpečnosti na evropské úrovni, a to v plném souladu s právními předpisy o ochraně údajů a základními právy a při zajištění strategické nezávislosti Unie;
 - b) podporovat vytváření a co nejlepší využívání evropských znalostí, kapacity a dovedností souvisejících s kybernetickou bezpečností a sdílení a začleňování osvědčených postupů;
 - c) zajišťovat široké zavedení účinných nejmodernějších řešení v oblasti kybernetické bezpečnosti v celé evropské ekonomice se zvláštním zaměřením na orgány veřejné moci a malé a střední podniky;

- d) posilovat schopnosti v členských státech a soukromém sektoru s cílem pomoci jim splnit požadavky směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1148, ⁽²⁵⁾, a to i prostřednictvím opatření na podporu využívání osvědčených postupů v oblasti kybernetické bezpečnosti;
 - e) zlepšovat odolnost vůči kybernetickým útokům, přispívat ke zvyšování povědomí o rizicích a znalostí o základních postupech v oblasti kybernetické bezpečnosti, podporovat veřejné a soukromé organizace při dosahování základních úrovní kybernetické bezpečnosti, například zaváděním šifrování dat mezi koncovými body a aktualizací softwaru;
 - f) posilovat spolupráci mezi civilní a obrannou sférou, pokud jde o projekty, služby, kompetence a aplikace dvojího užití v oblasti kybernetické bezpečnosti, v souladu s nařízením, kterým se zřizuje Evropské průmyslové, technologické a výzkumné centrum kompetencí pro kybernetickou bezpečnost a síť národních koordinačních center (dále jen „nařízení o centru kompetencí pro kybernetickou bezpečnost“).
2. Akce v rámci specifického cíle č. 3 jsou prováděny především prostřednictvím Evropského průmyslového, technologického a výzkumného centra kompetencí pro kybernetickou bezpečnost a síť národních koordinačních center v souladu s nařízením o centru kompetencí pro kybernetickou bezpečnost.

Článek 7

Specifický cíl č. 4 – Pokročilé digitální dovednosti

1. Finanční příspěvek Unie v rámci specifického cíle č. 4 – Pokročilé digitální dovednosti podporuje rozvoj pokročilých digitálních dovedností v oblastech působnosti programu s cílem přispívat ke zvýšení talentového potenciálu Evropy, překlenout digitální propasti a podporovat větší profesionalitu, zvláště pokud jde o vysoce výkonnou výpočetní techniku a cloud computing, analýzu dat velkého objemu, kybernetickou bezpečnost, technologie distribuované účetní knihy (např. technologie blockchain), kvantové technologie, robotiku a umělou inteligenci, s přihlédnutím k vyváženému zastoupení žen a mužů. S cílem řešit nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi a podpořit specializaci v oblasti digitálních technologií a aplikací sleduje finanční příspěvek tyto operační cíle:
- a) podporovat koncepci a realizaci vysoce kvalitní dlouhodobé odborné přípravy a kurzů pro studenty a pracovníky, včetně smíšeného učení;
 - b) podporovat koncipování a realizaci vysoce kvalitní krátkodobé odborné přípravy a kurzů pro pracovníky, zejména v rámci malých a středních podniků a ve veřejném sektoru;
 - c) podporovat vysoce kvalitní profesní přípravu na pracovišti a pracovní stáže a stáže pro studenty a pracovníky, zejména v rámci malých a středních podniků a ve veřejném sektoru.
2. Akce v rámci specifického cíle č. 4 jsou prováděny především prostřednictvím přímého řízení.

Článek 8

Specifický cíl č. 5 – Zavedení a co nejlepší využívání digitálních kapacit a interoperabilita

1. Finanční příspěvek Unie v rámci specifického cíle č. 5 – Zavedení a co nejlepší využívání digitálních kapacit a interoperabilita sleduje při současném překlenování digitální propasti tyto operační cíle:
- a) podporovat veřejný sektor a oblasti veřejného zájmu, jako jsou zdravotnictví a péče, vzdělávání, soudnictví, celní oblast, doprava, mobilita, energetika, životní prostředí, kulturní a kreativní odvětví, včetně příslušných podniků usazených v Unii, aby mohly účinně zavést nejmodernější digitální technologie, například vysoce výkonnou výpočetní techniku, umělou inteligenci a kybernetickou bezpečnost, a měly k nim přístup;
 - b) zavést, provozovat a udržívat nejmodernější infrastruktury transevropských interoperabilních digitálních služeb v celé Unii, včetně služeb souvisejících, vzájemně se doplňujících s celostátními a regionálními opatřeními;
 - c) podporovat začleňování a využívání transevropských infrastruktur digitálních služeb a dohodnutých evropských digitálních norem ve veřejném sektoru a oblastech veřejných zájmů s cílem usnadnit nákladově efektivní provádění a interoperabilitu;

⁽²⁵⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1148 ze dne 6. července 2016 o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně bezpečnosti sítí a informačních systémů v Unii (Úř. věst. L 194, 19.7.2016, s. 1).

- d) usnadňovat vývoj, aktualizace a využívání řešení a rámců orgány veřejné správy, podniky a občany, včetně řešení s otevřeným zdrojem a opakovaného použití řešení a rámců interoperability;
- e) nabídnout veřejnému sektoru a průmyslovým odvětvím Unie, zejména malým a středním podnikům, snadný přístup k testování a pilotním projektům digitálních technologií a k jejich širšímu využití, včetně jejich přeshraničního využívání;
- f) podporovat využívání ze strany veřejného sektoru a průmyslových odvětví Unie, zejména malých a středních podniků a start-upů, pokročilých digitálních a souvisejících technologií zahrnujících zejména vysoce výkonnou výpočetní techniku, umělou inteligenci, kybernetickou bezpečnost a další špičkové a budoucí technologie, jako jsou technologie distribuované účetní knihy (např. technologie blockchain);
- g) podporovat koncepci, testování, provádění, zavádění a údržbu interoperabilních digitálních řešení, včetně řešení digitální veřejné správy, pro veřejné služby na úrovni Unie, které jsou poskytované prostřednictvím platformy založené na datech a opětovně využitelných řešeních zaměřených na podporu inovací a na zavedení společných rámců za účelem uvolnění plného potenciálu služeb orgánů veřejné správy pro občany a podniky;
- h) zajistit trvalou kapacitu na úrovni Unie k prosazování digitálního rozvoje, a rovněž pro pozorování a analyzování rychle se vyvíjejících digitálních trendů a přizpůsobení se jim, jakož i pro sdílení a začleňování osvědčených postupů;
- i) podporovat spolupráci k dosažení evropského ekosystému pro důvěryhodné infrastruktury pro sdílení údajů a digitální infrastruktury využívající mimo jiné služeb a aplikací technologií distribuované účetní knihy (např. technologie blockchain), včetně podpory interoperability a normalizace a pomoci při zavádění unijních přeshraničních aplikací na základě zabezpečení a ochrany soukromí již od fáze návrhu, a to při dodržování právních předpisů na ochranu spotřebitelů a údajů;
- j) vybudovat a upevnit evropská centra pro digitální inovace a jejich síť.

2. Akce v rámci specifického cíle č. 5 jsou prováděny především prostřednictvím přímého řízení.

Článek 9

Rozpočet

1. Finanční krytí pro provádění programu na období od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2027 činí 7 588 000 000 EUR v běžných cenách.
2. Orientační rozdělení částky uvedené v odstavci 1 je následující:
 - a) 2 226 914 000 EUR pro specifický cíl č. 1 – Vysoce výkonná výpočetní technika;
 - b) 2 061 956 000 EUR pro specifický cíl č. 2 – Umělá inteligence;
 - c) 1 649 566 000 EUR pro specifický cíl č. 3 – Kybernetická bezpečnost a důvěra;
 - d) 577 347 000 EUR pro specifický cíl č. 4 – Pokročilé digitální dovednosti;
 - e) 1 072 217 000 EUR pro specifický cíl č. 5 – Zavedení a co nejlepší využívání digitálních kapacit a interoperabilita.
3. Částku uvedenou v odstavci 1 lze rovněž použít na technickou a správní pomoc určenou na provádění programu, jako jsou přípravné, monitorovací, kontrolní, auditní a hodnotící činnosti, včetně využívání systémů informačních technologií na úrovni organizace.

4. Rozpočtové závazky na akce trvající déle než jeden rozpočtový rok mohou být rozděleny na roční splátky v průběhu několika let.

5. Do programu mohou být za podmínek stanovených v příslušném ustanovení nařízení o společných ustanoveních na období 2021-2027 převedeny na žádost dotčeného členského státu zdroje přidělené členským státům ve sdíleném řízení, a to též pro účely doplnění grantů udělených na akci až do výše 100 % celkových způsobilých nákladů tam, kde je to možné, aniž je dotčena zásada spolufinancování stanovená v článku 190 finančního nařízení a v pravidlech pro státní podporu. Komise tyto zdroje vynakládá přímo v souladu s čl. 62 odst. 1 prvním pododstavcem písm. a) finančního nařízení, nebo nepřímo v souladu s písmenem c) uvedeného pododstavce. Uvedené zdroje se použijí ve prospěch dotčeného členského státu.

6. Pokud Komise nepřijala právní závazek v rámci přímého nebo nepřímého řízení v souvislosti se zdroji převedenými v souladu s odstavcem 5 tohoto článku, mohou být odpovídající nepřidělené zdroje na žádost dotčeného členského státu v souladu s podmínkami stanovenými v příslušném ustanovení nařízení o společných ustanoveních na období 2021-2027 převedeny zpět do jednoho nebo více příslušných zdrojových programů.

7. V souladu s čl. 193 odst. 2 druhým pododstavcem písm. a) finančního nařízení lze a v řádně odůvodněných případech uvedených v rozhodnutí o financování o po omezenou dobu považovat akce podporované podle tohoto nařízení a související náklady za způsobilé od 1. ledna 2021 i tehdy, pokud byly uskutečněny nebo vznikly před podáním žádosti o grant.

Článek 10

Třetí země přidružené k programu

1. V souladu s cíli stanovenými v článku 3 je program otevřen prostřednictvím přidružení nebo částečného přidružení účasti těchto třetích zemí:

- a) členů Evropského sdružení volného obchodu, kteří jsou členy Evropského hospodářského prostoru, v souladu s podmínkami stanovenými v Dohodě o Evropském hospodářském prostoru;
- b) přístupujících zemí, kandidátských zemí a potenciálních kandidátů v souladu s obecnými zásadami a obecnými podmínkami pro účast uvedených zemí v programech Unie stanovenými v příslušných rámcových dohodách a rozhodnutích Rady přidružení nebo v obdobných dohodách a v souladu se zvláštními podmínkami stanovenými v dohodách mezi Unií a uvedenými zeměmi;
- c) zemí evropské politiky sousedství v souladu s obecnými zásadami a obecnými podmínkami pro účast těchto zemí v programech Unie stanovenými v příslušných rámcových dohodách a rozhodnutích Rady přidružení nebo v obdobných dohodách a v souladu se zvláštními podmínkami stanovenými v dohodách mezi Unií a těmito zeměmi;
- d) dalších třetích zemí v souladu s podmínkami stanovenými ve zvláštní dohodě upravující účast dané třetí země v některém programu Unie, pokud tato dohoda:
 - i) zajišťuje spravedlivou rovnováhu, pokud jde o příspěvky třetí země, která se účastní programů Unie, a přínos pro ni,
 - ii) stanoví podmínky účasti na programech, včetně výpočtu finančních příspěvků na jednotlivé programy a jejich správních nákladů,
 - iii) nesvěřuje dané třetí zemi žádnou rozhodovací pravomoc ohledně daného programu Unie,

iv) zaručuje práva Unie zajistit řádné finanční řízení a chránit své finanční zájmy.

Příspěvky uvedené v prvním pododstavci písm. d) bodě ii) představují účelově vázané příjmy v souladu s čl. 21 odst. 5 finančního nařízení.

2. Přidružením nebo částečným přidružením třetích zemí k programu není dotčen čl. 12 odst. 5.

Článek 11

Mezinárodní spolupráce

1. Unie může spolupracovat se třetími zeměmi uvedenými v článku 10, s jinými třetími zeměmi a s mezinárodními organizacemi či subjekty zřízenými v těchto zemích, zejména v rámci evropsko-středomořského partnerství a Východního partnerství a ve vztahu k sousedním zemím, především zemím západního Balkánu a černomořské oblasti. Aniž je dotčen článek 18, program nehradí související vzniklé náklady.

2. Spolupráce se třetími zeměmi a organizacemi uvedená v odstavci 1 tohoto článku, týkající se specifických cílů č. 1, 2 a 3, podléhá článku 12.

Článek 12

Bezpečnost

1. Akce prováděné v rámci programu jsou v souladu s příslušnými bezpečnostními pravidly, včetně práva Unie a vnitrostátního práva, a to zejména pokud jde o ochranu utajovaných informací před neoprávněným vyzrazením. Akce prováděné mimo Unii, při kterých jsou využívány nebo vytvářeny utajované informace, podléhají nejen výše uvedeným požadavkům, ale i bezpečnostní dohodě uzavřené mezi Uníí a třetí zemí, ve které se činnost provádí.

2. Ve vhodných případech zahrnují návrhy a nabídky podávané žadateli vlastní posouzení bezpečnosti, které identifikuje veškeré bezpečnostní problémy a popisuje, jak budou tyto problémy řešeny, aby bylo dodrženo právo Unie a vnitrostátní právo.

3. Ve vhodných případech Komise nebo subjekt pověřený prováděním programu provedou bezpečnostní přezkum návrhů na financování předložených žadateli, které vzbuzují otázky v oblasti bezpečnosti.

4. Akce prováděné v rámci programu jsou v příslušných případech v souladu s rozhodnutím Komise (EU, Euratom) 2015/444 ⁽²⁶⁾ a s pravidly, která toto rozhodnutí provádějí.

5. Pracovní program může rovněž stanovit, že právní subjekty usazené v přidružených zemích a právní subjekty usazené v Unii, ale řízené ze třetích zemí nejsou z řádně odůvodněných bezpečnostních důvodů způsobilé k účasti na všech nebo některých akcích v rámci specifického cíle č. 3. V těchto případech se výzvy k podávání návrhů a výzvy k podávání nabídek omezí na právní subjekty usazené nebo považované za usazené v členských státech a řízené členskými státy nebo státními příslušníky členských států.

6. Pracovní program může rovněž stanovit, že právní subjekty usazené v přidružených zemích a právní subjekty usazené v Unii, ale řízené ze třetích zemí mohou být z řádně odůvodněných bezpečnostních důvodů způsobilé k účasti na všech nebo některých akcích v rámci specifických cílů č. 1 a 2, pouze pokud splňují požadavky, jež jsou na tyto právní subjekty kladeny s cílem zaručit ochranu základních bezpečnostních zájmů Unie a členských států a zajistit ochranu utajovaných informací. Uvedené požadavky stanoví pracovní program.

7. Komise nebo subjekt pověřený prováděním programu provádějí v příslušných případech bezpečnostní kontroly. Financování akcí, které nesplňují bezpečnostní požadavky uvedené v tomto článku, může být kdykoli pozastaveno, ukončeno nebo sníženo v souladu s finančním nařízením.

⁽²⁶⁾ Rozhodnutí Komise (EU, Euratom) 2015/444 ze dne 13. března 2015 o bezpečnostních pravidlech na ochranu utajovaných informací EU (Úř. věst. L 72, 17.3.2015, s. 53).

Článek 13

Synergie s jinými programy Unie

1. Program umožňuje synergie s jinými programy Unie, jak je popsáno v příloze III, zejména prostřednictvím ujednání pro doplňkové financování z programů Unie, pokud to umožňují řízení. Financování z jiných programů může být poskytováno postupně, střídavě nebo prostřednictvím kombinování finančních prostředků, včetně společného financování akcí. Komise zajistí, aby při využívání doplňkové povahy programu ve vztahu k jiným programům Unie nebylo narušeno dosažení specifických cílů.

2. Komise ve spolupráci s členskými státy zajistí celkovou soudržnost a doplňkovost programu s příslušnými politikami a programy Unie. Komise za tímto účelem usnadní vytvoření vhodných mechanismů koordinace mezi příslušnými orgány a mezi těmito orgány a Komisí a zavede vhodné monitorovací nástroje s cílem systematicky zajišťovat synergie mezi programem a všemi relevantními unijními nástroji financování. Ujednání uvedená v odstavci 1 přispějí k zamezení zdvojení a maximalizaci pozitivního dopadu výdajů.

Článek 14

Provádění a formy unijního financování

1. Program se provádí v rámci přímého řízení v souladu s finančním nařízením nebo v rámci nepřímého řízení, kdy jsou plněním některých úkolů souvisejících s prováděním rozpočtu pověřeny subjekty uvedené v čl. 62 odst. 1 prvním pododstavci písm. c) finančního nařízení, a to v souladu s články 4 až 8 tohoto nařízení. Subjekty pověřené prováděním programu se mohou odchýlit od pravidel účasti a šíření stanovených v tomto nařízení, pouze je-li tak stanoveno v právním aktu zřizujícím tyto subjekty nebo pověřujícím je úkoly souvisejícími s plněním rozpočtu nebo – v případě subjektů podle čl. 62 odst. 1 prvního pododstavce písm. c) bodů ii), iii) nebo v) finančního nařízení – je-li tak stanoveno v dohodě o přiznání příspěvku a jejich zvláštní provozní potřeby nebo povaha akce to vyžadují.

2. Program může poskytovat financování kteroukoli z forem stanovených ve finančním nařízení, včetně zejména zadávání veřejných zakázek jako základní formy, jakož i grantů a cen.

Pokud dosažení cíle akce vyžaduje zadávání zakázek na inovační zboží a služby, mohou být granty uděleny pouze příjemcům, kteří jsou veřejnými zadavateli nebo zadavateli, jak jsou vymezeni ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ⁽²⁷⁾ a 2014/25/EU ⁽²⁸⁾.

Pokud je pro dosažení cílů akce nezbytné dodání inovačního zboží nebo služeb, které dosud nejsou ve velkém rozsahu dostupné na trhu, veřejní zadavatelé a zadavatelé mohou schválit zadání několika zakázek v rámci jednoho zadávacího řízení.

V řádně odůvodněných případech týkajících se veřejné bezpečnosti může veřejný zadavatel nebo zadavatel vyžadovat, aby se místo plnění smlouvy nacházelo na území Unie.

Program může zároveň poskytovat financování formou finančních nástrojů v rámci operací kombinování zdrojů.

3. Příspěvky do vzájemného pojišťovacího mechanismu mohou pokrývat rizika spojená se zpětným získáváním prostředků dlužených příjemci a lze je považovat za dostatečnou záruku podle finančního nařízení. Použije se článek 37 nařízení (EU) 2021/... (*).

Článek 15

Evropská partnerství

Program se může provádět prostřednictvím evropských partnerství a v rámci strategického plánování mezi Komisí a členskými státy, jak je uvedeno v článku 6 nařízení (EU) 2021/... (*). Toto provádění může zahrnovat příspěvky na stávající nebo nová partnerství veřejného a soukromého sektoru ve formě společných podniků zřízených podle článku 187 Smlouvy o fungování EU. Na tyto příspěvky se použijí ustanovení uvedeného nařízení týkající se evropských partnerství.

⁽²⁷⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 65).

⁽²⁸⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 243).

(*) Číslo nařízení uvedené v dokumentu ST 7064/2020 (2018/0224COD)).

Článek 16

Evropská centra pro digitální inovace

1. Během prvního roku provádění programu se zřídí výchozí síť evropských center pro digitální inovace. Uvedená výchozí síť je tvořena alespoň jedním centrem v každém členském státě, ledaže v daném členském státě neexistuje kandidát, který může být jmenován a vybrán v souladu s odstavci 2 a 3.

2. Pro účely zřízení sítě uvedené v odstavci 1 tohoto článku jmenuje každý členský stát v souladu se svými vnitrostátními postupy a správními a institucionálními strukturami kandidátské subjekty na základě otevřeného a soutěžního procesu podle těchto kritérií:

- a) vhodné kompetence související s činnostmi evropských center pro digitální inovace uvedenými v odstavci 6 tohoto článku a kompetence v jedné či více oblastech uvedených v čl. 3 odst. 2;
- b) vhodná kapacita v oblasti řízení, pracovníků a infrastruktury nezbytná pro výkon činností uvedených v odstavci 6 tohoto článku;
- c) provozní a právní prostředky k uplatňování správních a smluvních pravidel a pravidel finančního řízení stanovených na úrovni Unie; a
- d) odpovídající finanční životaschopnost v souladu s výší prostředků Unie, jejichž správa bude od nich vyžadována, prokázaná v příslušných případech prostřednictvím záruk poskytnutých pokud možno orgánem veřejné moci.

3. Komise přijme prostřednictvím prováděcích aktů rozhodnutí o výběru subjektů tvořících výchozí síť. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 31 odst. 2. Komise v maximální míře zohlední stanovisko každého členského státu před výběrem evropského centra pro digitální inovace na jeho území.

Komise vybere uvedené subjekty z kandidátských subjektů jmenovaných členskými státy na základě kritérií uvedených v odstavci 2 tohoto článku a těchto doplňujících kritérií:

- a) dostupný rozpočet na financování výchozí sítě; a
- b) schopnost výchozí sítě zajistit pokrytí potřeb průmyslu a oblastí veřejného zájmu a ucelené a vyvážené zeměpisné pokrytí, jež zlepší sbližování mezi členskými státy přijímajícími podporu z Fondu soudržnosti zavedeného nařízením o EFRR-FS na období 2021-2027 a ostatními členskými státy například tím, že ze zeměpisného hlediska překlene digitální propast.

4. V případě potřeby Komise na základě otevřeného a soutěžního řízení přijme prostřednictvím prováděcích aktů rozhodnutí o výběru subjektů tvořících další evropská centra pro digitální inovace. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 31 odst. 2.

Komise v maximální míře zohlední stanovisko každého členského státu před výběrem dalšího evropského centra pro digitální inovace na jeho území.

Komise při výběru dalších evropských center pro digitální inovace dbá na zajištění širokého zeměpisného pokrytí v celé Evropě. Počet subjektů sítě v dostatečné míře odpovídá poptávce po službách centra v daných členských státech. K řešení zvláštních omezení, kterým čelí nejvzdálenější regiony Unie, mohou být navrženy zvláštní subjekty, které jejich potřeby pokrývají.

5. Evropská centra pro digitální inovace mají značnou celkovou nezávislost při stanovování své organizace, struktury a pracovních postupů.
6. Pokud jde o provádění programu, evropská centra pro digitální inovace vykonávají ve prospěch výrobních odvětví Unie, zejména malých a středních podniků a podniků se střední tržní kapitalizací, jakož i veřejného sektoru tyto činnosti:
- a) zvyšování informovanosti a poskytování odborných poznatků, know-how a služeb digitální transformace, včetně zkušebních a experimentálních zařízení, nebo zajišťování přístupu k nim;
 - b) pomoc podnikům, zejména malým a středním podnikům a start-upům, a organizacím a orgánům veřejné správy při dosahování větší konkurenceschopnosti a zlepšování jejich obchodních modelů díky používání nových technologií, na něž se program vztahuje;
 - c) usnadňování přenosu odborných poznatků a know-how mezi regiony, zejména propojováním malých a středních podniků, start-upů a podniků se střední tržní kapitalizací usazených v jednom regionu s evropskými centry pro digitální inovace usazenými v jiných regionech, jež jsou nejlépe způsobilá poskytovat příslušné služby; povzbuzování výměny dovedností a znalostí, společných iniciativ a osvědčených postupů;
 - d) poskytování tematických služeb, zejména služeb souvisejících s umělou inteligencí, vysoce výkonnou výpočetní technikou a kybernetickou bezpečností a důvěrou, orgánům veřejné správy, organizacím veřejného sektoru, malým a středním podnikům nebo podnikům se střední tržní kapitalizací, nebo zajišťování přístupu k těmto službám;
 - e) poskytování finanční podpory třetím stranám v rámci specifického cíle č. 4.

Pro účely prvního pododstavce písm. d) se mohou evropská centra pro digitální inovace specializovat na konkrétní tematické služby a nemusí poskytovat všechny tematické služby ani poskytovat tyto služby všem kategoriím subjektů uvedeným v tomto odstavci.

7. Pokud evropské centrum pro digitální inovace obdrží financování v rámci programu, je toto financování poskytnuto formou grantů.

KAPITOLA II

ZPŮSOBILOST

Článek 17

Způsobilé akce

1. Pro financování jsou způsobilé pouze akce přispívající k dosažení cílů stanovených v člancích 3 až 8.
2. Kritéria způsobilosti pro akce prováděné v rámci programu jsou stanovena v pracovních programech.

Článek 18

Způsobilé právní subjekty

1. K účasti na programu jsou způsobilé tyto právní subjekty:
 - a) právní subjekty usazené v:
 - i) členském státě nebo zámořské zemi nebo území spojených s členským státem;
 - ii) třetí zemi přidružené k programu v souladu s články 10 a 12;
 - b) jiné právní subjekty založené podle práva Unie a mezinárodní organizace evropského zájmu.

2. Odchylně od odstavce 1 jsou právní subjekty usazené ve třetí zemi, která není přidružena k programu, způsobilé k účasti na konkrétních akcích, pokud je jejich účast nezbytná k dosažení cílů programu. Takové subjekty nesou náklady své účasti, není-li v pracovních programech stanoveno jinak.

3. Fyzické osoby nejsou způsobilé k účasti na programu, s výjimkou grantů udělovaných v rámci specifického cíle č. 4.

4. Pracovní program uvedený v článku 24 může stanovit, že účast je z bezpečnostních důvodů nebo z důvodů přímé spojitosti akcí se strategickou nezávislostí Unie omezena na příjemce usazené pouze v členských státech, nebo na příjemce usazené v členských státech a určených přidružených zemích nebo jiných třetích zemích. Veškerá omezení účasti právních subjektů usazených v přidružených zemích musí splňovat podmínky příslušné dohody.

KAPITOLA III

GRANTY

Článek 19

Granty

Granty v rámci programu se udělují a spravují v souladu s hlavou VIII finančního nařízení a mohou pokrývat až 100 % způsobilých nákladů, aniž je dotčena zásada spolufinancování stanovená v článku 190 finančního nařízení. Tyto granty se udělují a spravují, jak je stanoveno pro každý specifický cíl.

Článek 20

Kritéria pro udělení grantu

1. Kritéria pro udělení grantu jsou vymezena v pracovních programech a ve výzvách k podávání návrhů se zohledněním alespoň těchto prvků:

- a) připravenost akce z hlediska vývoje projektu;
- b) racionalita navrhovaného prováděcího plánu;
- c) nutnost překonat finanční překážky, jako je nedostatek tržního financování.

2. Ve vhodných případech kritéria pro udělení grantu zohlední tyto prvky:

- a) stimulační účinek podpory Unie na veřejné a soukromé investice;
- b) očekávaný hospodářský a sociální dopad, dopad z hlediska klimatu a životního prostředí;
- c) dostupnost jednotlivých služeb a snadný přístup k nim;
- d) transevropský rozměr;
- e) vyváženost zeměpisného zastoupení v celé Unii včetně překlenutí zeměpisné digitální propasti, a to i ve vztahu k nejvzdálenějším regionům;
- f) existence dlouhodobého plánu udržitelnosti;
- g) možnost opakovaně využívat a přizpůsobovat výsledky projektů;
- h) synergie a doplňkovost s jinými programy Unie.

Článek 21**Hodnocení**

V souladu s článkem 150 finančního nařízení hodnotí žádosti o granty hodnotící komise, která může být zcela či částečně složena z externích nezávislých odborníků.

KAPITOLA IV**OPERACE KOMBINOVÁNÍ ZDROJŮ A JINÉ KOMBINOVANÉ FINANCOVÁNÍ****Článek 22****Operace kombinování zdrojů**

Operace kombinování zdrojů v rámci programu se provádějí v souladu s nařízením (EU) 2021/... (*) a hlavou X finančního nařízení.

Článek 23**Kumulativní a alternativní financování**

1. Na akci, na niž byl získán příspěvek v rámci tohoto programu, lze rovněž získat příspěvek z jiného programu Unie, včetně fondů se sdíleným řízením, pokud příspěvky nepokrývají tytéž náklady. Na takový další příspěvek na akci se použijí pravidla příslušného programu Unie. Kumulativní financování nesmí překročit celkové způsobilé náklady na akci. Podporu z jednotlivých programů Unie lze vypočítat na poměrném základě v souladu s dokumenty, v nichž jsou stanoveny podmínky podpory.

2. Aby mohla být akcím v rámci programu udělena certifikace pečeť excelence, musí splňovat všechny tyto podmínky:

- a) byly posouzeny v rámci výzvy k podávání návrhů podle tohoto programu;
- b) splňují minimální požadavky na kvalitu uvedené v této výzvě k podávání návrhů;
- c) nemohou být financovány v rámci této výzvy k podávání návrhů z důvodu rozpočtových omezení,

V souladu s příslušnými ustanoveními nařízení o společných ustanoveních na období 2021-2027 může EFRR nebo ESF+ podporovat návrhy předložené v rámci výzvy k předkládání návrhů v rámci programu, kterým byla v souladu s programem udělena pečeť excelence.

KAPITOLA V**PROGRAMOVÁNÍ, MONITOROVÁNÍ, HODNOCENÍ A KONTROLA****Článek 24****Pracovní programy**

1. Program se provádí prostřednictvím pracovních programů uvedených v článku 110 finančního nařízení.
2. Pracovní programy se v zásadě přijímají jako víceleté pracovní programy, zpravidla každé dva roky, a zahrnují obecné cíle programu i jeden nebo více specifických cílů. Je-li to odůvodněno specifickými potřebami provádění, mohou být rovněž přijaty jako roční programy.
3. Pracovní programy jsou v souladu se specifickými cíli programu stanovenými v článcích 4 až 8 a zohledňují rovněž oblasti a druhy činností stanovené v příloze I. Pracovní programy zajistí, aby akce podporované jejich prostřednictvím nevytlačovaly soukromé financování.

(*) Číslo nařízení uvedené v dokumentu PE-CONS 74/20 (2020/0108(COD)).

4. Aby se zohlednily technologické změny a vývoj na trhu, je Komisi svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 30 akty v přenesené pravomoci za účelem změny přílohy I, pokud jde o činnosti v ní uvedené, a to způsobem, který je v souladu se specifickými cíli programu stanovenými v článcích 4 až 8.

5. V pracovních programech se případně stanoví celková částka vyhrazená pro operace kombinování zdrojů.

6. Komise přijme prostřednictvím prováděcích aktů pracovní programy pro specifické cíle 2, 4 a 5 a pro možné další akce v rámci přímého řízení pro specifické cíle 1 a 3. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 31 odst. 2. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 31 odst. 2.

Článek 25

Monitorování a vykazování

1. Měřitelné ukazatele monitorování provádění programu a pro podávání zpráv o pokroku při plnění specifických cílů stanovených v čl. 3 odst. 2 jsou uvedeny v příloze II.

2. Komise stanoví metodiku pro zajištění ukazatelů pro přesné posouzení pokroku směrem k plnění obecných cílů stanovených v čl. 3 odst. 1.

3. Pro zajištění účinného posouzení pokroku tohoto programu dosaženého při plnění jeho cílů je Komisi svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 30 akty v přenesené pravomoci, jimiž se mění příloha II co do měřitelných ukazatelů, je-li to považováno za nezbytné, a jimiž se toto nařízení doplňuje o ustanovení o zavedení rámce pro monitorování a hodnocení.

4. Systém vykazování výkonnosti zajistí, aby údaje pro monitorování provádění programu a jeho výsledků byly shromažďovány účinně, efektivně a včas, aby byly výsledky vhodné pro hloubkovou analýzu dosaženého pokroku a zaznamenaných obtíží.

Za tímto účelem se pro příjemce finančních prostředků Unie a, je-li to vhodné, i pro členské státy stanoví přiměřené požadavky na podávání zpráv.

5. V maximální možné míře se jako kontextové ukazatele využijí oficiální statistiky EU jako například pravidelné statistické průzkumy v oblasti informačních a komunikačních technologií. Komise konzultuje národní statistické instituty a spolu s Eurostatem je zapojí do prvotního návrhu a následného vývoje statistických ukazatelů používaných k monitorování provádění programu a dosaženého pokroku, pokud jde o digitální transformaci.

Článek 26

Hodnocení programu

1. Hodnocení programu se provádějí včas, aby je bylo možné promítnout do rozhodovacího procesu. Obsahují kvalitativní posouzení pokroku při plnění obecných cílů programu stanovených v článku 3.

2. Kromě pravidelného monitorování programu provede Komise průběžné hodnocení programu, které se uskuteční, jakmile bude k dispozici dostatek informací o jeho provádění, avšak nejpozději do čtyř let od začátku provádění programu. Průběžné hodnocení je základem pro případné úpravy provádění programu, a to rovněž se zohledněním nového relevantního technologického vývoje.

3. Na konci provádění programu, avšak nejpozději do čtyř let po skončení období uvedeného v článku 1, provede Komise závěrečné hodnocení programu.

Závěrečné hodnocení posoudí dlouhodobější dopady programu a jeho udržitelnost.

4. Systém vykazování hodnocení zajistí, aby údaje pro hodnocení programu byly příjemci finančních prostředků Unie shromažďovány účinně, efektivně, včas a na vhodné úrovni granularity.

5. Komise předloží průběžné hodnocení uvedené v odstavci 2 a závěrečné hodnocení uvedené v odstavci 3 Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů.

Článek 27

Audity

1. Audity týkající se použití příspěvku Unie prováděné osobami nebo subjekty včetně těch, jež nebyly pověřeny orgány či institucemi či jinými subjekty Unie, jsou základem celkové jistoty podle článku 127 finančního nařízení.

2. Kontrolní systém zajistí náležitou rovnováhu mezi důvěrou a kontrolou, přičemž bere ohled na správní a jiné náklady na kontroly na všech úrovních.

3. Audity výdajů se provádějí důsledně v souladu se zásadami hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti.

4. Jako součást kontrolního systému může být auditní strategie založena na finančním auditu reprezentativního vzorku výdajů. Tento reprezentativní vzorek je doplněn výběrem založeným na posouzení rizik, která souvisejí s výdaji.

5. Audit akcí, které získávají kumulativní financování z různých programů Unie, se provádí pouze jednou a pokrývá všechny dotčené programy a jejich příslušná platná pravidla.

Článek 28

Ochrana finančních zájmů Unie

Účastní-li se tohoto programu na základě rozhodnutí přijatého podle mezinárodní dohody nebo na základě jakéhokoli jiného právního nástroje třetí země, udělí nezbytná práva a potřebný přístup příslušné schvalující osobě, OLAFu a Účetnímu dvoru, aby mohly komplexně vykonávat své pravomoci. V případě OLAFu tato práva zahrnují právo provádět vyšetřování, včetně kontrol a inspekcí na místě, jak je stanoveno v nařízení (EU, Euratom) č. 883/2013.

Článek 29

Informace, komunikace, publicita, politická podpora a šíření

1. Příjemci finančních prostředků Unie uvádějí původ těchto prostředků a zajišťují jejich viditelnost, zejména při propagaci akcí a jejich výsledků, tím, že poskytují ucelené, účinné a přiměřené informace různým cílovým skupinám včetně sdělovacích prostředků a veřejnosti.

2. Komise provádí informační a komunikační činnosti týkající se programu, akcí uskutečněných v rámci programu a dosažených výsledků. Komise zajistí rovněž poskytování integrovaných informací a to, aby se tyto informace dostaly k potenciálním žadatelům o financování z prostředků Unie v digitálním odvětví.

Finanční zdroje přidělené na program rovněž přispívají k institucionální komunikaci politických priorit Unie, pokud tyto priority souvisejí s cíli uvedenými v článku 3.

3. Program poskytuje podporu rozvoji politiky, informační činnosti, zvyšování povědomí a šíření akcí týkajících se programu a podporuje spolupráci a výměnu zkušeností v oblastech uvedených v člácích 4 až 8.

KAPITOLA VI

AKTY V PŘENESENÉ PRÁVOMOCI, PROVÁDĚCÍ AKTY, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 30

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v čl. 24 odst. 4 a čl. 25 odst. 3 je svěřena Komisi do 31. prosince 2028.
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v čl. 24 odst. 4 a čl. 25 odst. 3 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*, nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů.
5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 24 odst. 4 a čl. 25 odst. 3 vstoupí v platnost pouze tehdy, pokud proti němu Evropský parlament ani Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 31

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen koordinační výbor programu Digitální Evropa. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

Článek 32

Zrušení

Rozhodnutí (EU) 2015/2240 se zrušuje s účinkem ode dne 1. ledna 2021.

Článek 33

Přechodná ustanovení

1. Tímto nařízením není dotčeno pokračování ani změna akcí zahájených podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 283/2014 ⁽²⁹⁾ a rozhodnutí (EU) 2015/2240, které se použijí na uvedené akce až do jejich ukončení.
2. Finanční krytí programu může rovněž zahrnovat výdaje na technickou a administrativní pomoc nezbytné pro zajištění přechodu mezi programem a opatřeními přijatými podle nařízení (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí (EU) 2015/2240.

⁽²⁹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 283/2014 ze dne 11. března 2014 o hlavních směrech transevropských sítí v oblasti telekomunikační infrastruktury a o zrušení rozhodnutí č. 1336/97/ES (Úř. věst. L 86, 21.3.2014, s. 14).

3. V případě potřeby lze do rozpočtu Unie po 31. prosinci 2027 zapsat prostředky na krytí výdajů stanovených v čl. 9 odst. 4 s cílem řídit akce, jež nebudou dokončeny do konce trvání programu.

Článek 34

Vstup v platnost a použitelnost

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 1. ledna 2021.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne ...

Za Evropský parlament

předseda

...

Za Radu

předseda nebo předsedkyně

...

PŘÍLOHA I

AKCE

Technický popis programu: rozsah akcí

Počáteční a případně následné akce v rámci programu budou realizovány dle tohoto technického popisu:

Specifický cíl č. 1 – Vysoce výkonná výpočetní technika

Prostřednictvím programu bude realizována evropská strategie pro vysoce výkonnou výpočetní techniku, a sice tím, že bude podporován celistvý unijní ekosystém, který poskytne nezbytnou vysoce výkonnou výpočetní techniku a schopnost zpracování dat, s nimiž bude Evropa globálně konkurenceschopná. Cílem strategie je zavést mezi lety 2022 a 2023 exakapacitní vysoce výkonnou výpočetní techniku a datovou infrastrukturu světové úrovně a mezi lety 2026 a 2027 pak post-exakapacitní techniku a infrastrukturu, tak aby měla Unie k dispozici své vlastní nezávislé a konkurenceschopné vysoce výkonné výpočetní technologie, dosáhla špičkové úrovně v oboru aplikací vysoce výkonné výpočetní techniky a rozšířila její dostupnost a využití.

Počáteční a případně následné akce v rámci tohoto cíle zahrnují:

1. Rámec pro společné zadávání veřejných zakázek umožňující přístup založený na společném vytváření koncepce a zaměřený na pořízení integrované sítě vysoce výkonné výpočetní techniky světové úrovně včetně exakapacitní superpočítačové a datové infrastruktury. Tato síť bude snadno dostupná veřejným a soukromým uživatelům, zejména malým a středním podnikům, bez ohledu na členský stát, v němž se nacházejí, a pro výzkumné účely v souladu s nařízením (EU) 2018/1488.
2. Rámec pro společné zadávání veřejných zakázek pro pořízení post-exakapacitní superpočítačové infrastruktury, včetně integrace s kvantovými výpočetními technologiemi.
3. Koordinaci a odpovídající finanční prostředky na úrovni Unie na podporu vývoje, zadávání zakázek a provoz této infrastruktury.
4. Vytváření sítí vysoce výkonné výpočetní techniky a datové kapacity členských států a podpora členských států, které budou chtít svou vysoce výkonnou výpočetní techniku a kapacitu modernizovat nebo získat novou.
5. Vytváření sítí národních odborných středisek vysoce výkonné výpočetní techniky, z nichž se v každém členském státě bude nacházet alespoň jedno a bude přidružené k národnímu superpočítačovému středisku, s cílem poskytování služeb vysoce výkonné výpočetní techniky průmyslu, zejména malým a středním podnikům, akademické obci a orgánům veřejné správy.
6. Zavedení hotové funkční technologie, zejména superpočítačů coby služby vzešlé z výzkumu a inovací s cílem vybudovat integrovaný evropský ekosystém vysoce výkonné výpočetní techniky, jenž zahrnuje všechny vědecké a průmyslové segmenty hodnotového řetězce (hardware, software, aplikace, služby, propojení a pokročilé digitální dovednosti).

Specifický cíl č. 2 – Umělá inteligence

Program vybuduje a posílí základní kapacity umělé inteligence v Evropě, jako jsou datové zdroje a knihovny algoritmů, a zpřístupní je všem orgánům veřejné správy a podnikům, a dále upevní a podpoří vytváření sítí mezi stávajícími a nově zřízenými zkušebními experimentálními zařízeními pro umělou inteligenci v členských státech.

Počáteční a případně následné akce v rámci tohoto cíle zahrnují:

1. Vytvoření společných evropských datových prostorů, v nichž se zpřístupňují data z celé Evropy včetně informací shromážděných z opakovaného použití informací veřejného sektoru a které se stanou zdrojem vstupních dat pro řešení v oblasti umělé inteligence. Tyto prostory by měly být otevřené veřejnosti a soukromému sektoru. V zájmu většího využívání by v případě dat v těchto jednotlivých prostorech měla být zajištěna interoperabilita, zejména prostřednictvím datových formátů, jež by byly otevřené, strojově čitelné, standardizované a zdokumentované, a to jak při interakci mezi veřejným a soukromým sektorem, tak i v rámci jednotlivých sektorů a mezi nimi (sémantická interoperabilita).

2. Rozvoj společných evropských knihoven nebo rozhraní ke knihovnám algoritmů, které je činí snadno přístupnými všem potenciálním evropským uživatelům na základě spravedlivých, přiměřených a nediskriminačních podmínek. Podniky a veřejný sektor mají být schopné identifikovat a získat řešení, jež nejlépe odpovídají jejich potřebám.
3. Společné investování s členskými státy do referenčních zařízení světové úrovně pro testování a experimenty v reálných podmínkách, se zaměřením na aplikace umělé inteligence v základních odvětvích, jako je zdravotnictví, monitorování země a životního prostředí, doprava a mobilita, bezpečnost, výroba či finance, jakož i v dalších oblastech veřejného zájmu. Uvedená zařízení mají být přístupná všem subjektům z celé Evropy a napojená na síť evropských center pro digitální inovace. Mají být vybavena nebo propojena s velkými výpočetními zařízeními a zařízeními na zpracování dat, jakož i nejmodernějšími technologiemi umělé inteligence, včetně rozvíjejících se oborů, jako je mimo jiné neuromorfní výpočetní technika, hluboké učení a robotika.

Specifický cíl č. 3 – Kybernetická bezpečnost a důvěra

Program podpoří posilování, budování a pořizování základní kapacity potřebné k zabezpečení digitálního hospodářství, společnosti a demokracie v Unii tím, že bude prohlubovat průmyslový potenciál a konkurenceschopnost Unie v oblasti kybernetické bezpečnosti a schopnost soukromého i veřejného sektoru chránit občany a podniky před kybernetickými hrozbami, a to též podporou provádění směrnice (EU) 2016/1148.

Počáteční a případně následné akce v rámci tohoto cíle zahrnují:

1. Společné investování spolu s členskými státy do vyspělého zařízení, infrastruktury a know-how v oblasti kybernetické bezpečnosti, jež jsou zásadní pro ochranu klíčových infrastruktur a jednotného digitálního trhu jako takového. Toto společné investování by mohl zahrnovat investice do kvantových zařízení a datových zdrojů pro kybernetickou bezpečnost, povědomí o situaci v kyberprostoru a další nástroje, které budou zpřístupněny veřejnému i soukromému sektoru v celé Evropě.
2. Rozšiřování stávajících technologických kapacit a propojování odborných středisek v členských státech a zajištění toho, aby tyto kapacity odpovídaly potřebám veřejného sektoru a výrobního odvětví, a to i u produktů a služeb, jež upevňují kybernetickou bezpečnost a důvěru v rámci jednotného digitálního trhu.
3. Široké zavádění účinných nejmodernějších řešení v oblasti kybernetické bezpečnosti a důvěry ve všech členských státech. Toto zavádění zahrnuje posílení bezpečnosti produktů již od fáze jejich návrhu až po jejich uvedení na trh.
4. Podpora odstraňování nedostatků v dovednostech v oblasti kybernetické bezpečnosti, např. sladováním vzdělávacích programů v oblasti kybernetické bezpečnosti, jejich přizpůsobováním potřebám konkrétních odvětví a usnadňováním přístupu ke specializované odborné přípravě.

Specifický cíl č. 4 – Pokročilé digitální dovednosti

Program bude podporovat přístup k pokročilým digitálním dovednostem, zejména v oblasti vysoce výkonné výpočetní techniky, analýzy dat velkého objemu, umělé inteligence, technologie distribuované účetní knihy (např. technologie blockchain) a kybernetické bezpečnosti pro současnou a budoucí pracovní sílu, a vzdělávací příležitosti ohledně těchto dovedností tím způsobem, že bude například studentům, čerstvým absolventům, stávajícím pracovníkům a občanům jakéhokoli věku, kteří si potřebují rozšířit dovednosti, ať už se nacházejí kdekoli, nabízet prostředky, jak tyto dovednosti získat a rozvíjet.

Počáteční a případně následné akce v rámci tohoto cíle zahrnují:

1. Přístup k profesní přípravě na pracovišti formou stáží v odborných střediscích a podnicích zavádějících vyspělé digitální technologie.
2. Přístup ke kurzům zaměřeným na vyspělé digitální technologie, jež budou nabízet vysokoškolské instituce, výzkumné instituty a profesní certifikační orgány v oblasti průmyslu, ve spolupráci s orgány zapojenými do programu (téma budou dle očekávání zahrnovat umělou inteligenci, kybernetickou bezpečnost, technologie distribuované účetní knihy (např. technologii blockchain), vysoce výkonnou výpočetní techniku a kvantové technologie).
3. Účast na předem certifikované krátkodobé specializované odborné přípravě, např. v oblasti kybernetické bezpečnosti.

Intervence se zaměří na pokročilé digitální dovednosti spojené s konkrétními technologiemi.

Evropská centra pro digitální inovace uvedená v článku 16 působí jako zprostředkovatelé při zajišťování příležitostí k odborné přípravě, přičemž spolupracují s poskytovateli vzdělávání a odborné přípravy.

Specifický cíl č. 5 – Zavedení a co nejlepší využívání digitálních kapacit a interoperabilita

Projekty zaměřené na zavádění a co nejlepší využití digitálních kapacit nebo interoperability jsou projekty společného zájmu.

I. Počáteční a případně následné akce v rámci tohoto cíle týkající se digitální transformace oblastí veřejného zájmu zahrnují:

1. Modernizace veřejné správy

- 1.1. Podpora členských států při naplňování zásad Tallinského prohlášení o elektronické veřejné správě (eGovernmentu) ve všech oblastech politiky a v případě potřeby vytváření nezbytných registrů a jejich propojování zcela v souladu s nařízením (EU) 2016/679.
- 1.2. Podpora vytváření koncepcí, pilotních projektů, zavádění, údržby, vývoje a propagace koherentního ekosystému infrastruktur přeshraničních digitálních služeb a usnadnění bezproblémových, bezpečných, interoperabilních, mnohojazyčných přeshraničně nebo meziodvětvově fungujících „end-to-end“ řešení a společných rámců v orgánech veřejné správy. Zahrnuty budou rovněž metodiky posuzování dopadů a přínosů.
- 1.3. Podpora posouzení, aktualizace a prosazování stávajících společných specifikací a norem, jakož i vývoje, vytváření a prosazování nových společných specifikací, otevřených specifikací a norem pomocí normalizačních platform Unie a případně ve spolupráci s evropskými nebo mezinárodními normalizačními organizacemi.
- 1.4. Spolupráce na vytvoření evropského ekosystému pro důvěryhodné infrastruktury případně využívající služeb a aplikací technologií distribuované účetní knihy (např. technologie blockchain), včetně podpory interoperability a normalizace a pomoci při zavádění přeshraničních aplikací Unie.

2. Zdravotnictví

- 2.1. Zajistit, aby občané měli kontrolu nad svými osobními údaji a aby měli přístup k osobním zdravotním údajům, mohli je sdílet, využívat a spravovat bezpečně a bez ohledu na hranice států takovým způsobem, který zaručuje jejich soukromí, ať už se občané nebo jejich data nachází kdekoli, v souladu s platnými právními předpisy pro ochranu údajů. Dokončit evropskou infrastrukturu digitálních zdravotnických služeb (eHDSI), rozšířit ji o nové digitální služby související s prevencí nemocí, zdravím a zdravotní péčí a podporovat zavádění takových služeb na základě široké podpory v podobě činností Unie a podpory ze strany členských států, zejména v rámci sítě elektronického zdravotnictví (eHealth) podle článku 14 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/24/EU ⁽¹⁾.
- 2.2. Zpřístupnit lepší data pro potřeby výzkumu, prevence nemocí a personalizované zdravotní péče. Zajistit evropským zdravotnickým výzkumným pracovníkům a klinickým lékařům přístup ke zdrojům v nezbytném rozsahu (sdílené datové prostory, včetně ukládání dat a výpočetní techniky, know-how a analytické kapacity), aby byli schopni dosáhnout pokroku u běžných i u vzácných onemocnění. Cílem je získat kohortu založenou na populaci o velikosti alespoň 10 milionů občanů.
- 2.3. Zpřístupnit digitální nástroje pro aktivnější účast občanů a individuální péči podporováním výměny inovativních a osvědčených postupů v oblasti digitálního zdraví, budování kapacit a technické pomoci, zejména týkající se kybernetické bezpečnosti, umělé inteligence a vysoce účinné výpočetní techniky.

⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/24/EU ze dne 9. března 2011 o uplatňování práv pacientů v přeshraniční zdravotní péči (Úř. věst. L 88, 4.4.2011, s. 45).

3. Soudnictví

Umožnit bezproblémovou a bezpečnou přeshraniční elektronickou komunikaci v soudnictví a mezi orgány soudní moci a dalšími příslušnými orgány civilního a trestního soudnictví. Zlepšit přístup občanů, podniků, právníků a soudců ke spravedlnosti a právním informacím a řízením, a to pomocí sémanticky interoperabilních propojení databází a registrů, a dále usnadnit mimosoudní řešení sporů online. Prosazovat vývoj a zavádění inovativních technologií pro soudy a příslušníky právníké profese založených mimo jiné na řešeních v oblasti umělé inteligence, jež mohou zjednodušit a zrychlit řízení (např. aplikace „legal tech“).

4. Doprava, mobilita, energetika a životní prostředí

Zavádět decentralizovaná řešení a infrastrukturu nutné pro rozsáhlé digitální aplikace, jako jsou propojený automatizovaný silniční provoz, bezpilotní vzdušné prostředky, koncepce inteligentní mobility, inteligentní města, inteligentní venkovské oblasti nebo nejvzdálenější regiony, na podporu politik v oblasti dopravy, energetiky a životního prostředí, a to v koordinaci s akcemi pro digitalizaci odvětví dopravy a energetiky v rámci Nástroje pro propojení Evropy.

5. Vzdělávání, kultura a sdělovací prostředky

Poskytnout evropským tvůrcům, kreativnímu a kulturnímu odvětví přístup k nejnovějším digitálním technologiím, od umělé inteligence po vyspělou výpočetní techniku. Využívat evropské kulturní dědictví, včetně knihovny Europeana, k podpoře vzdělávání a výzkumu a k podpoře kulturní rozmanitosti, sociální soudržnosti a evropské společnosti. Podporovat zavádění digitálních technologií ve vzdělávání, jakož i v soukromých a veřejně financovaných kulturních institucích.

6. Další akce na podporu jednotného digitálního trhu

Podpora akcí, jakými je zvyšování počítačové a mediální gramotnosti a informovanosti nezletilých, rodičů a učitelů o rizicích, jimž jsou nezletilí vystavováni online, a o způsobech, jak je chránit, boj proti internetové šikaně a šíření dětské pornografie na internetu, a to na základě podpory celoevropské sítě center pro bezpečnější internet; podpora opatření zaměřených na odhalování záměrného šíření dezinformací a boj proti němu, čímž se zvýší celková odolnost Unie; podpora střediska Unie pro sledování ekonomiky digitálních platforem, jakož i studií a informační činnosti.

Akce uvedené v bodech 1 až 6 mohou být částečně podporovány evropskými centry pro digitální inovace prostřednictvím týchž kapacit, jež jsou budovány na podporu digitální transformace průmyslu (viz bod II).

II. Počáteční a případně následné akce v rámci tohoto cíle týkající se digitální transformace průmyslu zahrnují:

Prispívat ke zkvalitňování sítě evropských center pro digitální inovace, tak aby všechny podniky, zejména malé a střední podniky, z kteréhokoliv regionu v Unii, měly přístup k digitálním kapacitám. Tento příspěvek zahrnuje:

1. Přístup ke společnému evropskému datovému prostoru a platformám umělé inteligence a k evropským zařízením v oblasti vysoce výkonné výpočetní techniky pro účely datových analýz a výpočetně náročných aplikací
2. Přístup k zařízením pro rozsáhlé testování umělé inteligence a k vyspělým nástrojům kybernetické bezpečnosti
3. Přístup k pokročilým digitálním dovednostem

Akce uvedené v prvním pododstavci budou koordinovány s inovačními akcemi v oblasti digitálních technologií podporovanými zejména z programu Horizont Evropa a s investicemi do evropských center pro digitální inovace podporovanými z EFRR a budou je doplňovat. Z programu lze poskytovat rovněž granty na tržní replikaci, a to v souladu s pravidly státní podpory. Podpora přístupu k financování dalších kroků digitální transformace bude zajištěna pomocí finančních nástrojů využívajících program InvestEU.

PŘÍLOHA II

**MĚRITELNÉ UKAZATELE MONITOROVÁNÍ PROVÁDĚNÍ PROGRAMU A PRO PODÁVÁNÍ ZPRÁV
O POKROKU PŘI PLNĚNÍ JEHO SPECIFICKÝCH CÍLŮ****Specifický cíl č. 1 – Vysoce výkonná výpočetní technika**

- 1.1. Počet infrastruktur vysoce výkonné výpočetní techniky pořízených na základě společné veřejné zakázky
- 1.2. Používání exa-kapacitních a post-exakapacitních počítačů celkem a různými skupinami zúčastněných stran (univerzitami, malými a středními podniky apod.)

Specifický cíl č. 2 – Umělá inteligence

- 2.1. Celková částka společně investovaná do zkušebních a experimentálních zařízení
- 2.2. Používání společných evropských knihoven nebo rozhraní ke knihovnam algoritmů, používání společných evropských datových prostorů a využívání zkušebních a experimentálních zařízení v souvislosti s akcemi v rámci tohoto nařízení
- 2.3. Počet případů, kdy se organizace rozhodnou v návaznosti na tento program integrovat umělou inteligenci do svých produktů, procesů nebo služeb

Specifický cíl č. 3 – Kybernetická bezpečnost a důvěra

- 3.1. Počet infrastruktur nebo nástrojů kybernetické bezpečnosti pořízených na základě společné veřejné zakázky ⁽¹⁾
- 3.2. Počet uživatelů a uživatelských skupin s přístupem k evropským zařízením kybernetické bezpečnosti

Specifický cíl č. 4 – Pokročilé digitální dovednosti

- 4.1. Počet osob, jež absolvovaly odbornou přípravu podporovanou z programu v zájmu nabytí pokročilých digitálních dovedností
- 4.2. Počet podniků, zejména malých a střední podniků, majících problémy získat specialisty v oblasti informačních a komunikačních technologií
- 4.3. Počet osob, které po skončení odborné přípravy podporované z programu hlásí lepší situaci v oblasti zaměstnání

Specifický cíl č. 5 – Zavedení a co nejlepší využívání digitálních kapacit a interoperabilita

- 5.1. Zavádění veřejných digitálních služeb
- 5.2. Podniky intenzivně využívající digitální kapacity
- 5.3. Míra sladění vnitrostátního rámce interoperability s Evropským rámcem interoperability
- 5.4. Počet podniků a subjektů veřejné správy a veřejných organizací, jež využily služeb evropských center pro digitální inovace

⁽¹⁾ „Infrastrukturou“ se typicky rozumí infrastruktura určená pro výzkum či experimenty, jako je zkušební prostředí, kybernetické polygony nebo vybavení pro výpočetní či komunikační techniku. Může se jednat pouze o data nebo software, ale může se jednat i o fyzické vybavení.

„Nástrojem“ se typicky rozumí fyzické zařízení nebo software či algoritmus, jež jsou použity pro posílení bezpečnosti systémů informačních a komunikačních technologií. Jako příklady lze uvést software pro detekci narušení nebo zdroje dat, na jejichž základě lze získávat poznatky o situaci kritických infrastruktur.

Nařízení o centru kompetencí pro kybernetickou bezpečnost umožňuje celou řadu typů zadávání zakázek, nikoli pouze společné zadávání: ze strany Evropského průmyslového, technologického a výzkumného centra kompetencí pro kybernetickou bezpečnost coby subjektu Unie; ze strany ostatních za pomoci unijního grantu; nebo zadávání několika stranami.

PŘÍLOHA III

SYNERGIE S JINÝMI PROGRAMY UNIE

1. Synergie s programem Horizont Evropa zajistí, že:

- a) i když se několik tematických oblastí, jimiž se zabývá tento program a program Horizont Evropa, navzájem přibližuje, druhy akcí, která mají být podporována, jejich očekávané výstupy a intervenční logika se od sebe budou lišit a navzájem se doplňovat;
- b) program Horizont Evropa poskytne rozsáhlou podporu pro výzkum, technický vývoj, demonstrace, pilotní projekty, ověření koncepce, testování a inovace inovativních digitálních technologií, včetně jejich zavádění v před-komerční fázi, a to zejména prostřednictvím:
 - i) zvláštního rozpočtu pro klastr „Digitální oblast, průmysl a vesmír“ v rámci pilíře „Globální výzvy a konkurenceschopnost evropského průmyslu“ určeného na vývoj základních technologií (umělé inteligence a robotiky, internetu nové generace, vysoce výkonné výpočetní techniky a dat velkého objemu a klíčových digitálních technologií, které kombinují digitální technologie s jinými technologiemi),
 - ii) podpory výzkumných infrastruktur v rámci pilíře „Excelentní věda“,
 - iii) začlenění digitální oblasti do všech Globálních výzev (zdraví, bezpečnost, energetika a mobilita, klima atd.) a
 - iv) podpory rozšiřování průlomových inovací v rámci pilíře „Inovativní Evropa“ (z nichž mnohé budou kombinovat digitální a fyzické technologie);
- c) program bude investovat do:
 - i) budování digitálních kapacit v oblasti vysoce výkonné výpočetní techniky, umělé inteligence, technologií distribuované účetní knihy (např. technologie blockchain), kybernetické bezpečnosti a pokročilých digitálních dovedností a
 - ii) zavádění digitálních kapacit a nejnovějších digitálních technologií na základě rámce Unie na celostátní, regionální a místní úrovni v oblastech veřejného zájmu (jako je zdraví, veřejná správa, spravedlnost a vzdělávání) nebo v oblastech selhání trhu (jako je digitalizace podniků, zejména malých a středních podniků);
- d) kapacity a infrastruktury programu budou k dispozici výzkumné a inovační komunitě, též pro akce podporované z programu Horizont Evropa, jako je testování, experimenty a demonstrace napříč všemi sektory a disciplínami;
- e) jak bude díky programu Horizont Evropa dozrávat vývoj nových digitálních technologií, program je postupně převeze a zajistí jejich zavádění;
- f) iniciativy programu Horizont Evropa na rozvoj vzdělávacích programů v oblasti dovedností a schopností, včetně těch, které se realizují v centrech společného umístění v rámci znalostního a inovačního společenství při Evropském inovačním a technologickém institutu, budou doplněny budováním kapacit v oblasti pokročilých digitálních dovedností podporovaných z programu;
- g) budou zavedeny účinné koordinační mechanismy pro programování a provádění, které v co možná největším rozsahu sladí všechny postupy u obou programů. Do jejich řídicích struktur budou zapojeny všechny příslušné útvary Komise.

2. Synergie s programy Unie v rámci sdíleného řízení, včetně EFRR, ESF+, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Evropského námořního, rybářského a akvakulturního fondu, zajistí, že:

- a) mechanismy doplňkového financování z programů Unie v rámci sdíleného řízení a tohoto programu budou využívány na podporu akcí, které propojují inteligentní specializace s podporou digitální transformace evropského hospodářství a společnosti;

- b) EFRR bude přispívat k rozvoji a posilování místních a regionálních inovačních ekosystémů, průmyslové transformace a digitální transformace společnosti a veřejné správy, čímž bude stimulovat rovněž provádění Tallinského prohlášení o elektronické veřejné správě. To zahrnuje podporu digitální transformace průmyslu a zavádění výsledků, jakož i nasazování nových technologií a inovativních řešení. Program bude doplňovat a podporovat vytváření nadnárodních sítí a mapování digitálních kapacit tak, aby tyto sítě a kapacity byly přístupné malým a středním podnikům a aby interoperabilní řešení v oblasti informačních technologií byla přístupná všem regionům Unie.

3. Synergie s Nástrojem pro propojení Evropy zajistí, že:

- a) program se zaměří na budování rozsáhlých digitálních kapacit a infrastruktury v oblasti vysoce výkonné výpočetní techniky, umělé inteligence, kybernetické bezpečnosti a pokročilých digitálních dovedností, přičemž cílem je v celé Evropě v široké míře na základě rámce Unie zavádět a využívat kritická stávající nebo vyzkoušená inovativní digitální řešení v oblastech veřejného zájmu nebo selhání trhu. Program se provádí zejména prostřednictvím koordinovaných a strategických investic s členskými státy, zejména prostřednictvím společného zadávání veřejných zakázek, do digitálních kapacit, které budou sdíleny v celé Evropě, a do celounijních akcí, které v rámci rozvoje jednotného digitálního trhu podpoří interoperabilitu a standardizaci;
- b) kapacity a infrastruktury programu budou k dispozici pro zavádění inovativních nových technologií a řešení v oblasti mobility a dopravy. Nástroj pro propojení Evropy bude podporovat zavádění a nasazování inovativních nových technologií a řešení v oblasti mobility a dopravy;
- c) budou zřízeny mechanismy koordinace, zejména prostřednictvím vhodných řídicích struktur.

4. Synergie s programem InvestEU zajistí, že:

- a) podpora prostřednictvím tržního financování, včetně sledování cílů politiky v rámci programu, bude poskytována na základě nařízení (EU) 2021/... (*); toto tržní financování by mohlo být spojeno s grantovou podporou;
- b) podpora poskytovaná prostřednictvím evropských center pro digitální inovace usnadní podnikům přístup k finančním nástrojům.

5. Synergie s programem Erasmus+ zajistí, že:

- a) program bude podporovat rozvoj a získávání pokročilých digitálních dovedností potřebných k zavádění špičkových technologií, jako je umělá inteligence nebo vysoce výkonná výpočetní technika, ve spolupráci s příslušnými odvětvími;
- b) ta část programu Erasmus+, která se týká pokročilých dovedností, bude doplňovat intervence programu a zabývat se získáváním dovedností prostřednictvím mobility ve všech oborech a na všech úrovních.

6. Synergie s programem Kreativní Evropa zavedeným nařízením Evropského parlamentu a Rady zajistí, že:

- a) složka MEDIA programu Kreativní Evropa bude podporovat iniciativy, které mohou zajišťovat reálný dopad pro kulturní a kreativní odvětví v celé Evropě, a napomáhat tak jejich přizpůsobení se digitální transformaci;
- b) program bude mimo jiné poskytovat evropským tvůrcům, kreativnímu a kulturnímu odvětví přístup k nejnovějším digitálním technologiím, od umělé inteligence po vyspělou výpočetní techniku.

7. Bude zajištěna synergie s dalšími programy a iniciativami Unie, jež se týkají kompetencí nebo dovedností.

(*) Číslo nařízení uvedené v dokumentu PE-CONS 74/20 (2020/0108(COD)).

Odůvodnění Rady: Postoj Rady v prvním čtení (EU) č. 3/2021 k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí program Digitální Evropa a zrušuje rozhodnutí (EU) 2015/2240

(2021/C 124/02)

I. ÚVOD

1. Dne 6. června 2018 přijala Komise návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí program Digitální Evropa na období 2021–2027 ⁽¹⁾, jako jeden z návrhů týkajících se víceletého finančního rámce (dále jen „VFR“) v rámci kapitoly „Jednotný trh, inovace a digitální oblast“.
2. V Evropském parlamentu byl jako hlavní příslušný výbor vybrán Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE). Výbor hlasoval o návrhu své zprávy dne 21. listopadu 2018. Zpráva byla poté potvrzena na plenárním zasedání dne 12. prosince 2018 ⁽²⁾.
3. Dne 4. prosince 2018 přijala Rada pro dopravu, telekomunikace a energetiku částečný obecný přístup ⁽³⁾. Částečný obecný přístup neobsahoval několik prvků, zejména ustanovení, která mají dopady na rozpočet nebo jsou horizontální povahy, ani ustanovení související s probíhajícími jednáními v jiných přípravných orgánech Rady o dalších legislativních návrzích. Tyto prvky byly v textu označeny hranatými závorkami.
4. Evropský hospodářský a sociální výbor přijal stanovisko dne 17. října 2018 ⁽⁴⁾.
5. Evropský výbor regionů přijal stanovisko dne 5. prosince 2018 ⁽⁵⁾.
6. Dne 8. února 2019 požádalo předsednictví Coreper o mandát ⁽⁶⁾ k zahájení jednání s Evropským parlamentem. Trialog se konal dne 13. února 2019 ve Štrasburku a spolunormotvůrci dosáhli společného pohledu ohledně nařízení, kterým se zavádí program Digitální Evropa na období 2021–2027. Společný pohled nezahrnoval prvky znění uvedené v hranatých závorkách.
7. Dne 13. března 2019 potvrdil Výbor stálých zástupců společný pohled, jehož bylo dosaženo v rámci trialogu, a zároveň konstatoval, že jakmile bude mít Rada mandát ke všem prvkům návrhu, bude jednání s Evropským parlamentem pokračovat.
8. Na základě společného pohledu přijal Evropský parlament dne 17. dubna 2019 postoj v prvním čtení ⁽⁷⁾.
9. Ve svých závěrech ze dne 21. července 2020 ⁽⁸⁾ vydala Evropská rada politické pokyny ke všem dokumentům souvisejícím s VFR. S ohledem na výše uvedené pověřil Výbor stálých zástupců ⁽⁹⁾ dne 7. října 2020 předsednictví, aby obnovilo jednání s Evropským parlamentem s cílem dosáhnout dohody o celém znění.
10. Druhý trialog se konal dne 14. prosince 2020 ve virtuálním formátu. Během tohoto trialogu dosáhly Rada a Evropský parlament předběžné dohody o všech nevyřešených otázkách.

⁽¹⁾ Dokument 10167/18 + ADD 1.

⁽²⁾ Dokument P8_TA(2018)0521.

⁽³⁾ Dokument 14488/18 REV 1.

⁽⁴⁾ EESC 2018/03902.

⁽⁵⁾ COR 2018/03951.

⁽⁶⁾ Dokument 5989/19 COR 1.

⁽⁷⁾ Dokument P8_TA-PROV(2019)0403.

⁽⁸⁾ Dokument 00010/20.

⁽⁹⁾ Dokument 11293/20.

11. Dne 18. prosince 2020 Výbor stálých zástupců potvrdil toto konečné kompromisní znění za účelem dosažení dohody⁽¹⁰⁾.
12. Dne 14. ledna 2021 potvrdil konečné kompromisní znění Výbor Evropského parlamentu pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE). Následně zaslal předseda výboru ITRE předsedovi Výboru stálých zástupců dopis, v němž uvedl, že pokud Rada formálně předá Evropskému parlamentu svůj postoj dohodnutý během trialogů, s výhradou ověření právníků-lingvistů, doporučí plenárnímu zasedání, aby postoj Rady v prvním čtení přijalo ve druhém čtení v Evropském parlamentu beze změn.

II. CÍL

13. Obecným cílem návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí program Digitální Evropa na období 2021–2027, je zřídit výdajový nástroj s cílem maximalizovat přínosy digitální transformace pro občany, podniky a orgány veřejné správy EU, konkrétně posílením digitálních kapacit EU v pěti klíčových oblastech (tzv. „specifické cíle“): vysoce výkonná výpočetní technika; umělá inteligence; kybernetická bezpečnost a důvěra; pokročilé digitální dovednosti; zavedení a co nejlepší využívání digitálních kapacit a interoperabilita.

III. ANALÝZA POSTOJE RADY V PRVNÍM ČTENÍ

Obecné poznámky

14. Za účelem dosažení dohody o nařízení Rada a Evropský parlament vedly jednání s cílem uzavřít dohodu ve druhém čtení na základě postoje Rady v prvním čtení, který by Evropský parlament mohl schválit beze změn. Znění postoje Rady v prvním čtení plně zohledňuje kompromis dosažený mezi spolunormotvůrci.
15. Rada sdílí cíle a zásady uvedené v postoji Evropského parlamentu v prvním čtení a podporuje strukturu programu, která přispěje k dosažení jeho cílů.
16. *Centra pro digitální inovace*: Rada souhlasí s postojem Evropského parlamentu v prvním čtení, že určení center pro digitální inovace by mělo proběhnout na základě otevřeného a soutěžního procesu.
17. *Bezpečnostní omezení*: Rada podporuje postoj Evropského parlamentu v prvním čtení týkající se bezpečnostních omezení, pokud jde o účast na akcích v rámci umělé inteligence a vysoce výkonné výpočetní techniky. Rada souhlasí s tím, že pracovní programy mohou stanovit, že subjekty kontrolované ze třetích zemí mohou být způsobilé k účasti na akcích v rámci těchto dvou specifických cílů, pouze pokud splňují podmínky týkající se bezpečnosti stanovené v pracovním programu.
18. *Etické otázky*: Rada je v souladu s postojem Evropského parlamentu v prvním čtení, pokud jde o podmínky týkající se etických otázek pro specifický cíl „umělá inteligence“. Pro Radu je rovněž důležité zajistit, aby různé akce v rámci tohoto cíle zohledňovaly etické zásady, a proto Rada souhlasí s doplněním podrobnějších ustanovení o etice, včetně zejména možnosti kontrol k zajištění souladu s etickými požadavky prováděných Komisí a možnosti pozastavit, snížit nebo ukončit financování.
19. *Doplňování grantů*: Rada souhlasí s postojem Evropského parlamentu v prvním čtení v tom smyslu, že granty v rámci programu Digitální Evropa mohou pokrývat až 100 % způsobilých nákladů, aniž je dotčena zásada spolufinancování.

Konkrétní připomínky

20. Na posledním trialogu, který se konal dne 14. prosince 2020, se spolunormotvůrcům podařilo dosáhnout kompromisu ohledně níže uvedených nevyřešených otázek.

⁽¹⁰⁾ Dokument 13835/20.

21. *Přidělení rozpočtových prostředků na specifické cíle:* Spolunormotvůrci se dohodli, že přidělení rozpočtových prostředků programu na všech pět specifických cílů se upraví, a to snížením částky pro každý cíl o stejný procentní podíl (17,47 %) jako v případě celkového rozpočtu programu. To umožňuje zachovat váhové koeficienty a vyváženost původního návrhu.
22. *Doba trvání programu:* Spolunormotvůrci se dohodli na době trvání programu Digitální Evropa. Článek 1 zavádí program na období, které odpovídá době trvání víceletého finančního rámce na období 2021–2027.
23. *Pracovní programy:* Spolunormotvůrci se dohodli, že ve znění budou zachována ustanovení týkající se používání prováděcích aktů, pokud jde o přijímání pracovních programů pro akce v rámci přímého řízení. Bylo rovněž dohodnuto spojit tato ustanovení s úpravami poskytujícími dodatečné záruky, že obsah budoucích pracovních programů bude pevně zakotven v článcích 4 až 8 nařízení, přičemž hlavní směry uvedené v příloze I budou použitelné po celou dobu trvání programu. Spolunormotvůrci se navíc dohodli, že zahrnou možnost používat akty v přenesené pravomoci k aktualizaci přílohy I.
24. *Účast třetích zemí:* Spolunormotvůrci se dohodli, že v nařízení zavedou pojem „částečné přidružení“, a sice přidružení třetích zemí k omezenému počtu specifických cílů sledovaných v rámci programu Digitální Evropa.

IV. ZÁVĚR

25. Postoj Rady v prvním čtení k nařízení, kterým se zavádí program Digitální Evropa na období 2021–2027, plně odráží kompromis, jehož bylo za pomoci Komise dosaženo během jednání mezi zástupci Rady a Evropského parlamentu.
 26. Výbor stálých zástupců se proto vyzývá, aby Radě navrhl, aby:
 - potvrdila toto odůvodnění postoje Rady v prvním čtení a
 - předala toto prohlášení Evropskému parlamentu.
 27. Poté, co Evropský parlament přijme postoj ve druhém čtení a schválí postoj Rady beze změn, vstoupí nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí program Digitální Evropa na období 2021–2027, v platnost dnem vyhlášení v Úředním věstníku EU.
-

